

POB

*časopis LAS
Od Pohorja do Bohorja

brezplačen izvod | avgust 2012 | letnik 3 | številka 3

Zeleni* Snop

Od Pohorja do Bohorja

PROJEKTI LAS V VAŠEM KRAJU

BLAGOVNA ZNAMKA ZELENI SNOP

SPOMINKI NAJ NE BODO LOVILCI PRAHU

Razvojnaja Agencija Kozjansko

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropa investira v podeželje
Projekt delno financira EU

OBČINA DOBJE

OBČINA DOBRNA

OBČINA OPLOTNICA

OBČINA SLOVENSKE KONJICE

OBČINA ŠENTJUR

OBČINA VITANJE

OBČINA ZREČE

RAZVOJ PODEŽELJA

- 4 LAS »Od Pohorja do Bohorja«
 6 Blagovna znamka Zeleni snop
 7–8 Izvedeni projekti in projekti v izvajanju
 10–12 Razvoj podeželja v občinah LAS »Od Pohorja do Bohorja«

TURIZEM

- 13–17 Turistični utrip v občinah LAS »Od Pohorja do Bohorja«
 17 Spominki naj ne bodo lovilci prahu

OKOLJE

- 18–19 Kako občine skrbijo za naše okolje

KOLOFON

Odgovorni urednik: Staška Buser

Uredniški odbor: Irena Cehtl, Romana Holobar, Franc Leskovšek, Martina Ljubelj, Milena Slatinek, Klara Šibanc Korošec, Marija Švent, Elena Zupanc, Rajko Antlej

Oblikovanje, postavitev in prelom: Jure Raztočnik

Lektoriranje: Polonca Jazbinšek

Izdajatelj: Razvojna agencija Kozjansko za Lokalno akcijsko skupino »Od Pohorja do Bohorja«

Avtorji besedil: Razvojna agencija Kozjansko, občinske uprave občin LAS »Od Pohorja do Bohorja«, Klemen Jevnišek, Lidija Senič, Urška Vedenik, Marija Švent, Jože Brodej, Štefan Posilovič, Bernard Sadek, Maja Mikuš, Marja M. Cuk, Zdenka Kumer, Feliks Štefane, David Šket, Štefan Vipotnik, Polonca Mastnak, ekipa KSEVT

Fotografije: arhiv Razvojne agencije Kozjansko, arhiv občin, Peter Krečič, Jože Brodej, Marjan Jančič

Kontaktne podatke uredništva: Lokalna akcijska skupina »Od Pohorja do Bohorja«, Razvojna agencija Kozjansko, Ulica skladateljev Ipavcev 17, 3230 Šentjur, telefon: (03) 747 13 02, telefaks: (03) 747 13 06, e-pošta: elena.zupanc@ra-kozjansko.si

Brezplačni izvod prejmejo vsa gospodinjstva v občinah Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje in Zreče.

Tisk: Papirna galanterija Ferlež

Naklada: 16.500 izvodov

Za vsebino je odgovoren upravljalec LAS »Od Pohorja do Bohorja« – Razvojna agencija Kozjansko.

Organ upravljanja za Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

MLADI

- 20–21 Aktivnosti mladih in za mlade

DRUŠTVA

- 22–23 Društveni in družabni utrip

PRIREDITVE

- 24 Večje turistične prireditve v občinah LAS »Od Pohorja do Bohorja«

SPOŠTOVANE, SPOŠTOVANI,

ob ponovnem srečanju z vami z veseljem sporočam in ponovno predstavljam, da smo Lokalna akcijska skupina, ki delovno in transparentno **uresničuje našo lokalno razvojno strategijo**, razvoj našega podeželja z vašo pomočjo, idejami, vašo inovativnostjo, vašo srčnostjo, znanjem in odprtostjo za pobude in ideje in vašim konkretnim izvajanjem projektov, ki so zgled trajnostnemu razvoju.

Delujemo zelo transparentno s pomočjo skupščine, ki ima čez 90 članov (članstvo je odprto), upravnim odborom, predsedstvom, strokovnimi in posvetovalnimi telesi (komisija za strokovno oceno projektov, svet županov, razvojni odbor, ki ga sestavljajo strokovni sodelavci občin LAS). Strokovno in administrativno-tehnično podporo delovanju nudi upravljalec RA Kozjansko, ki izpolnjuje vse zahtevane kadrovske, prostorske in druge pogoje za strokovno delo na področju razvoja podeželja in izvajanju nalog LAS. Nad vsem delom bdi nadzorni odbor.

Zavedamo se, da je za trajnostni razvoj na podeželju najpomembnejša odgovornost vseh nosilcev dejavnosti, kmetov, njihovih mladih naslednikov, različnih izobraževalcev in partnerjev (javni, ekonomski in zasebni sektor). Srce razvoja podeželja med Pohorjem in Bohorjem je njihovo – naše, moje, tvoje delo, kultura, znanje in etično moralni vzgib.

Razvoj pomeni iskreno ponudbo varno pridelane hrane, ponujene z vsemi čari iskrene gostoljubnosti, s poštenimi pridelki. Pridelki, ki nam jih varuje tudi gospodarno ravnanje z vodo: urejenimi vodnimi zajetji, trajnostno načrtovanimi namakalnimi sistemi, sistemi oroševanja proti pozebam, varovalnimi sistemi proti toči, tudi izbranimi rastlinami – avtohtonimi in odpornimi proti suši, trajnostno načrtovanimi tehnologijami pridobivanja obnovljivih virov energije, s poštenimi nameni upravljavcev za trajnostni razvoj v naših zavarovanih območjih, ki nikakor niso zaprti rezervati. Tam živijo ljudje in njihovi mladi, polni idej. Samo malo spodbude in veliko znanja potrebujejo, tam so potenciali za delovna mesta.

Zakaj to pišem?

Saj veste, spoštovani, tam, kjer je razvito podeželje, kjer se trudijo v smislu trajnostnega razvoja, v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Franciji, Angliji in povsod drugje, vedo, da je treba kmeti-

jam – malim in velikim – in ostalim nosilcem dejavnosti na podeželju iskreno in trajnostno pomagati tudi z ustreznimi razvojnimi projekti, znanjem, investicijami in promocijo. Iskreno zaželim, da vsak nosilec razvoja trajnostne dejavnosti na podeželju začuti, kako pomembno je, da deluje povezovalno in s tem uspešno.

Obiščite našo spletno stran, na kateri je predstavljenih skupno vseh 60 Leader projektov, od katerih je 25 projektov v izvajanju. To so projektne ideje, ki so živele, ki so uspešne in so motivacija za prihodnost. Iskrene čestitke izvajalcem.

V razvoju so pomembni tudi naši mladi. Ne pozabimo, da so inovativni in pogumni.

Večkrat podcenjujemo njihove potenciale! Letošnja izkušnja ob izvajanju praktičnega usposabljanja dijakov Šolskega centra Šentjur na Sadjarsko vinogradniški, vrtnarski šoli Laiburg blizu Bolzana mi je segla v srce. Dijaki so ugotovili in povedali naslednje: »Če zmorejo kmetje na Južnem Tirolskem obdržati kmetijo na višini 1500 in več metrov in zgledno obdelujejo sadovnjake na 900 m nadmorske višine, bo uspelo tudi nam. Če njim uspe in ne prodajajo in opuščajo kmetij v zahtevnih pridelovalnih pogojih, s pridelovalnimi površinami, ki so v povprečju manjše od naših slovenskih, bo tudi nam. In če oni čutijo ljubezen do urejenega podeželja, svojih kmetij, ki so vse povezane z dejavnostjo trajnostno naravnane turizma in so povezani v skupnem kakovostnem trženju, bomo uspeli tudi mi, zakaj bi 'cincali'?«

'Odrasli' poznamo dejstva, da so v tej razviti avtonomni provinci J Tirolske politika, razvoj in investicije naravnani **združeno** v prid trajnostnemu razvoju podeželja v objemu čudovitega ekosistema Alp, Dolomitov. In so uspešni. Zakaj torej ne bi bili tudi mi, ki imamo toliko potencialov v delovnih ljudeh in čudoviti naravi?

Od leta 2008, ko smo bili na podlagi uspešno izdelane Lokalne razvojne strategije s strani takratnega Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, potrjeni za Leader območje, LAS »Od Pohorja do Bohorja«, smo postorili veliko, imamo pa še velike potenciale v prihodnosti sodobnega razvoja podeželja.

Potenciala imamo v razvoju zagotavljanja dovolj visoke stopnje **samooskrbnosti s kakovostno**

stno hrano, na osnovi trajnostne pridelave ter potrošnje in umnega trženja – to je zaradi globalnih trendov strateškega pomena. Potenciala imamo v **razvoju kmetijstva v skladu z naravnimi danostmi** (rodovitne ravnine, hribovita območja) in potrebami prehoda v nizkoogljično družbo. To mora biti proces, podprt z ustrezno podporo kmetijam – nova znanja, nove tehnologije, spodbude. Pomembna je vzpostavitev in udeležanje načrtov upravljanja na zavarovanih območjih in območjih Natura 2000. K doseganju ciljev izvajanja trajnostnega razvoja bo to pripomoglo k povečanju konkurenčnosti turizma, povečanju delovnih mest na tem področju, dolgoročno zavarovalo najpomembnejši turistični kapital območja ter omogočilo trajnostno gospodarjenje z njim.

Razvijamo prihodnost s tradicijo. Veselo naprej, ne bomo zrlji v prihodnost s suhoparnimi ugotovitvami, z zamegljenimi pogledi, zaverovani samo v svoje koristi in svoje močne jaze – tam, kjer to ni potrebno.

Samo pogumno, le 'cincajmo' ne.

Staška Buser predsednica LAS

LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA »OD POHORJA DO BOHORJA«

Lokalna akcijska skupina »Od Pohorja do Bohorja« (LAS) je bila leta 2008 ustanovljena kot lokalno razvojno partnerstvo neprofitnega značaja na območju občin Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje in Zreče. Območje omenjenih občin predstavlja zaokroženo podeželsko območje s podobnimi značilnostmi ter predvsem s skupnim ciljem doseči trajnostni in celostni razvoj podeželja. Pri tem izhaja iz obstoječih možnosti in potreb, saj okolje samo pripravlja in izbira projekte.

Člani LAS »Od Pohorja do Bohorja« so poleg omenjenih občin tudi predstavniki različnih društev, združenj, lokalnega gospodarstva, različnih javnih ustanov in služb ter aktivni posamezniki, ki želijo s skupnim delom prispevati k celostnemu razvoju podeželja. Upravitelj LAS »Od Pohorja do Bohorja« je Razvojna agencija Kozjansko, ki predstavlja vmesni člen med LAS ter Leader pisarno na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje (MKO) ter zagotavlja potrebno strokovno podporo območju pri uresničevanju ciljev, ki si jih je le-to zastavilo v svojem razvojnem dokumentu, t.j. Lokalni razvojni strategiji LAS.

Na območju LAS »Od Pohorja do Bohorja« je do sedaj zaključenih 35 projektov v skupni višini cca. 839.200,00 evrov in z odobrenimi Leader sredstvi v višini cca. 535.100,00 evrov, ki so bili vključeni v Letni izvedbeni načrt (LIN) za posamezno leto v obdobju med leti 2008 in 2011. Štirje projekti iz LIN za leto 2011 se še izvajajo, zaključeni bodo v letu 2013.

Na Javni poziv za oddajo predlogov projektov za izvajanje Lokalne razvojne strategije v letu 2012, ki je bil odprt od 8. novembra 2011 do 12. januarja 2012, je prispelo 26 vlog upravičencev s celotnega območja LAS »Od Pohorja do Bohorja«, od tega je 21 projektov vključenih v prvi Načrt izvedbenih projektov (NIP) za leto 2012. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je potrdilo vseh 21 projektov, ki so večinoma enoletni in bodo zaključeni do konca leta 2013.

Trenutno je odprt drugi javni poziv Lokalne akcijske skupine »Od Pohorja do Bohorja«. Odprt je od 22. junija 2012 do 31. avgusta 2012 do 12.00 ure. Vsa dokumentacija se nahaja na spletni strani LAS: <http://las.ra-kozjansko.si/Novice/2.-Javni-poziv-LAS-Od-Pohorja-do-Bohorja-v-leu-2012.html>

Za potrebe promocije je bila izdelana brošura s predstavitvijo 32 zaključnih Leader projektov in s programi za ogled primerov dobrih praks izvedenih projektov. Predstavitvena brošura v obliki rožice je v angleškem in slovenskem jeziku.

Skupščina LAS Od Pohorja do Bohorja je letos potekala v Slovenskih Konjicah

LAS »Od Pohorja do Bohorja« med 10 najuspešnejšimi v Sloveniji

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je ob koncu programskega obdobja 2007–2013 desetim najuspešnejšim lokalnim akcijskim skupinam v Sloveniji dodelilo dodatna nepovratna sredstva iz ukrepa Leader, to je iz 4. osi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013. Med desetimi najuspešnejšimi je tudi LAS »Od Pohorja do Bohorja«. Skupno je v Sloveniji 33 lokalnih akcijskih skupin in pokrivajo 97 % slovenskega podeželja. Kriterij za dodelitev dodatnih sredstev je bil višina počrpanih sredstev iz ukrepa Leader glede na dodeljena sredstva za posamezen LAS v tem programskem obdobju.

Naša Lokalna akcijska skupina »Od Pohorja do Bohorja« je v odločbi o dodatnih pravicah porabe finančnih sredstev za izvajanje ukrepov Leader prejela dodatnih 68.431,70 evra. Ta sredstva so prišteta trenutno razpisanim sredstvom 2. javnega poziva LAS »Od Pohorja do Bohorja« za oddajo predlogov projektov za izvajanje Lokalne razvojne strategije za leto 2012 in skupno znašajo 127.639,70 evra.

7. Skupščina LAS »Od Pohorja do Bohorja«

Člani Lokalne akcijske skupine »Od Pohorja do Bohorja« so se 30. maja 2012 sestali na sedmi redni letni skupščini, ki je potekala v

Folkloristi na lanskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni, kjer se je območje LAS »Od Pohorja do Bohorja« predstavilo na osrednjem predstavitvenem prostoru sejma s tržnico in zabavnim programom

dvorani Konjičanka v Slovenskih Konjicah. Namenjena je bila seznanitvi članov s tekočimi aktivnostmi v okviru izvajanja programa Leader, predstavitvi izvedenih Leader projektov ter naboru projektov za leto 2012, ki so bili izbrani z Javnim pozivom LAS. Članom je bilo podano poročilo o porabi finančnih sredstev za leto 2011, ki ga je pripravil finančni organ LAS ter poročilo nadzornega odbora LAS, ki ga je ta pripravil ob rednem vsebinskem in finančnem pregledu delovanja LAS. Za prijetnejši zaključek so poskrbele članice Društva kmetice Zarja, ki so pripravile pogostitev za vse prisotne.

Občine LAS »Od Pohorja do Bohorja« na številnih turističnih sejmih in promocijskih dogodkih

Vseh sedem občin in ponudniki z območja LAS so se v avgustu 2011 predstavili na sejmu AGRA v Gornji Radgoni, kjer se že nekaj let zapored predstavljajo posamezne občine.

Sledile so predstavitve v prvi polovici leta 2012 na številnih turističnih sejmih in promocijskih dogodkih pod koordinacijo Regionalne destinacijske organizacije Dežela Celjska. Konec meseca januarja so se predstavili na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani na sejmu Alpe-Adria z naslovom Turizem in prosti čas, v marcu na sejmu Mahana v Lyonu v Franciji, v maju na trgu Nikole Pašiča v Beogradu, v juniju na Cvetnem trgu v Zagrebu in na Primorskem sejmu v Kopru ter v začetku julija v Trstu.

BLAGOVNA ZNAMKA ZELENI SNOB

Blagovna znamka presega raven celostne grafične podobe in je mnogo več kot ime, znak, simbol, slogan ali kombinacija le teh.

Je torej skupek vseh zaznav, stališč, predstav, asociacij in občutkov, ki jih ima posameznik ali skupina do kake blagovne znamke. Slednje, in ne le uporabna vrednost izdelka, močno vpliva na človeka, ki je predvsem čustveno bitje.

Močna blagovna znamka izžareva energijo, življenjski slog, dosežke, uspeh, status, strast, romantiko, spomine, upanja, želje, sanje, domišljijo, poezijo. Zlije se s sanjami, hrepenenjem in željami uporabnikov, ter jih popelje v svet zelene identitete.

Z vsemi temi predpostavkami gradimo blagovno znamko Zeleni snop, katere cilj je s celostno rešitvijo skozi skupno blagovno znamko povezati ponudbo sedmih občin, območja »Od Pohorja do Bohorja« in jo na trgu plasirati kot edinstven prepoznaven produkt, drugačen od ostalih.

Določili smo osnovne prednosti naše ponudbe, ki se odražajo v produktih blagovne znamke Zeleni snop:

- neokrnjena narava,
- ekološko kmetijstvo,
- kulinarično bogastvo,
- tradicija, znanje,
- kreativnost, sodobnost,
- bogata kulturna in naravna dediščina,
- skrb za trajnostni razvoj,
- etnografsko bogastvo, običaji, tradicionalne prireditve,
- izjemna vsestranska pestrost na zelo majhnem prostoru.

Opredelili smo glavne ciljne skupine:

- domači in tuji obiskovalci, ki so zelo heterogene skupine: upokojenci, aktivno prebivalstvo, družine, šole, poslovneži in mladi,
- lokalno prebivalstvo, ki jih bo obstoječe gradivo nagovarjalo in spodbujalo k smelim podjetniškim idejam in med njimi gradilo samozavest o izjemni ponudbi in priložnostih, ki jih to področje nudi.

Ubesečili smo sporočila in misli ponudnikov naše blagovne znamke:

Iz preteklosti v prihodnost ...

Lokalna samozavest z odprtostjo in sprejemljivostjo za trende globalizacije ...

Iz tradicije v sodobnost ...

Vse poti vodijo iz objema podeželja v svet ... in se vračajo, da črpajo moč, energijo iz izkušenj naših pradedov ...

Prodajni kotichek izdelkov pod blagovno znamko Zeleni snop Od Pohorja do Bohorja

* Zeleni SNOB

Od Pohorja do Bohorja

Zakaj snop?

Ker povezuje – ljudi, interese, energijo, potrebe, želje, ambicije sedmih občin in morda nekoč še več. Ker je snop nekaj domačega, tisto, kar nas vodi do polja, zemlje z vsem njenim bogastvom, do prvobitnosti, zdravja, življenjske moči. Ker je snop tisti, ki spominja na žetev, nagrado za uspešno preteklo delo.

In zakaj zeleni?

Ker je v zelenem še moč mladosti, pričakovanj, vizij, neizpetosti, večnosti. Ker je naša narava zelena, zdrava, vitalna, sveža, mlada, še neokrnjena.

Zeleni snop od Pohorja do Bohorja je blagovna znamka, ki v sebi združuje pridelke narave, dobrote podeželja, znanja in izdelke tradicionalne in umetnostne obrti, ter posamične turistične storitve. Je vse, kar je dobro, tradicionalno in naravno, vse tisto, kar želimo s ponosom deliti z drugimi. Kako močna bo tržna znamka, je odvisno od marsičesa:

- od vsebine in aktualnosti ponudbe,

- od kvalitete pridelkov, izdelkov in storitev, ki se tržijo pod tem imenom,
- od komunikacijskih kanalov, predvsem od pogostosti pojavljanja.

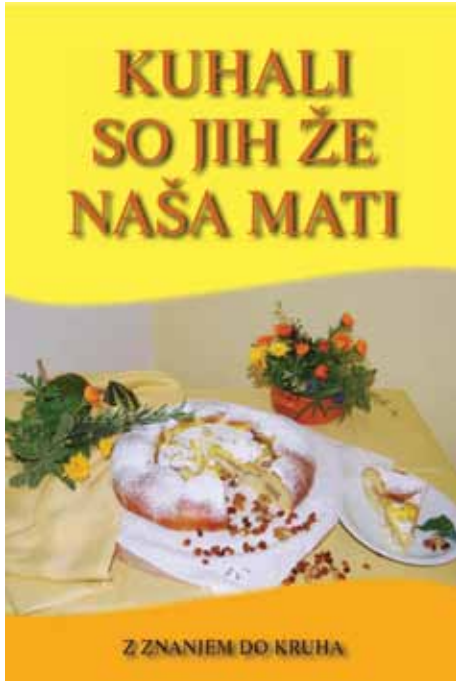
V okviru aktivnosti razvoja blagovne znamke Zeleni snop razvijamo celostno podobo embalaže, prodajnih kotichek, promocijska sporočila in promocijske materiale ter širimo nabor ponudbe. Organiziramo tudi posamezne predstavitve ponudbe ob različnih priložnostih. Smo na začetku poti, zato vabimo vse zainteresirane ponudnike, da se nam pridružijo pri oblikovanju ponudbe pod našo skupno blagovno znamko. Več informacij na www.ra-kozjansko.si/zeleni-snop.

Primer promocijske embalaže blagovne znamke Zeleni snop

PROJEKTI IZ LETNEGA IZVEDBENEGA NAČRTA ZA LETO 2010 IN 2011, KI SO SE ZAKLJUČILI KONEC LETA 2011 IN V LETOŠNJEM LETU

Z znanjem do kruha

V okviru projekta je bila izdana tudi knjižica z recepti

S ciljem približati potrebna znanja in spodbujati vseživljenjsko učenje čim večjemu številu posameznikov so bili izvedeni različni brezplačni programi usposabljanj za prebivalce območja LAS. Osrednja tema je bila vseskozi na posreden ali neposreden način vezana na kruh, saj so se skozi izvedbo projektnih aktivnosti podajala znanja in veščine, ki predstavljajo prednost pri iskanju zaposlitve, omogočijo ustvarjanje dohodka. Izvedena so bila usposabljanja s področja avtohtone kulinarike, šivanja, komuniciranja, tujega jezika, kaligrafije, konzervatorstva, zeliščarstva in strojnih znanj.

Nosilec: Šolski center Slovenske Konjice – Zreče.

Večjezični informativno-turistični portal o Guzaju

V okviru projekta je vzpostavljen večjezični informativno-turistični portal o Guzaju (www.guzaj.si). Namenjen je celostni predstavitvi in promociji razbojnika Guzaja v štirih jezikih (slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem).

Na portalu so predstavljene informacije o Guzajevem življenju, opis pohodne poti Na poti z Guzajem, zanimivosti ter turistična ponudba območja. Izvedene so bile izobraževalno ustvarjalne delavnice na temo Spo-

Uvodna stran večjezičnega portala o Guzaju

znajmo razbojnika Guzaja, okrogla miza o življenju razbojnika Guzaja na Prevorju in novinarska konferenca z namenom predstavitve vsebin portala.

Nosilec: Sama Navitas, svetovanje, storitve in turizem d. o. o.

Apiterapevtski čebelnjak in čebričenje – Wellness natur Kozjanske domačije

Apiterapevtski čebelnjak na Kozjanski domačiji

Z rezultati projekta je obstoječa turistična ponudba občine Dobje obogatena z inovativnim turističnim produktom Wellness natur Kozjanske domačije, ki na Kozjanski domačiji omogoča izvedbo apiterapije in čebričenja. V ta namen so na domačiji postavili čebelnjak v tradicionalnem slogu za izvajanje apiterapije. Apiterapija je veda o uporabi čebeljih pridelkov za izboljšanje počutja in zdravja ljudi. Urejena je tudi Kneippova masažna pot z zeliščnim vrtom in prostorom za zunanje čebričenje. Obstoječi apartma je dopolnjen z elementi, ki omogočajo izvajanje čebričenja in apiterapije (vgrajena savna, dodan lesen čeber, vgrajen opazovalni panj za opazovanje čebel). Izvedene so bile delavnice na temo medu in čebeljih izdelkov, prenovljena spletna stran Kozjanske domačije in izdelana zloženka.

Nosilec: Razvojni zavod Grča Dobje.

Prav lepo je res na deželi

S predstavitve kataloga Gremo na kmetijo

V sklopu projekta je bil izdelan večjezični katalog Gremo na kmetijo, v nakladi 11.000 izvodov, v katerem je predstavljenih 45 turističnih kmetij in kmetij z drugo dopolnilno dejavnostjo z območja LAS.

Ponudba kmetij je bila po tematskih sklopih predstavljena v lokalnem časopisu Šentjurčan, izvedeno je bilo strokovno srečanje na temo razvoja podeželja in novinarska konferenca. Bogata naravna in kulturna dediščina, prijazni ljudje, zagovorniki kulture, kmetije z različnimi dopolnilnimi dejavnostmi predstavljajo pomemben vir turistične ponudbe območja, ki je sedaj predstavljena v katalogu v slovenskem in štirih tujih jezikih: angleškem, nemškem, francoskem in italijanskem, ter tako prispeva k boljši prepoznavnosti ponudbe območja.

Nosilec: MAVRICA Inтелеktualne storitve, Marijana Novak, s. p.

Ozaveščanje občanov o koristnosti uporabe biomase

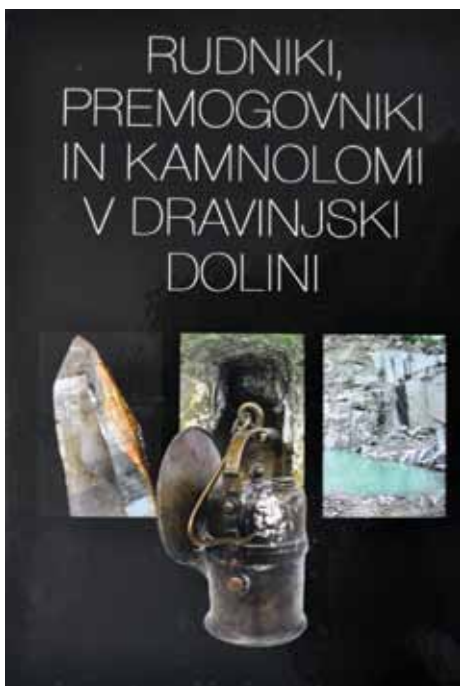
Biomasa predstavlja poleg vodne energije najpomembnejši vir energije v Sloveniji ter pomembno alternativo fosilnim gorivom. Glavni namen projekta je bil osvestiti prebivalstvo o pomenu biomase ter odgovornem odnosu do okolja. Evidentiranih je bilo 11 možnih lokacij za zbiranje biomase v vseh zainteresiranih krajevnih skupnostih na območju LAS in možni skrbniki zbirnih

Z delavnice o koristnosti biomase

centrov ter možni zbiralci biomase, ki bi jo brezplačno pobirali pri občanih za potrebe pridobivanja t. i. zelene energije. V projektu je bilo izvedenih tudi 21 informativnih delavnic, izdelane so bile informativne brošure ter spletna stran o projektu in koristnosti uporabe biomase.

Rudniki, premogovniki in kamnolomi v Dravinjski dolini – monografija

Monografija predstavlja rudarstvo, premogovništvo in kamnolomstvo v Dravinjski dolini

Glavna projektna aktivnost je bila izdaja Monografije o rudnikih, premogovnikih in kamnolomih v Dravinjski dolini. V preteklosti je bilo na območju Dravinjske doline premogovništvo, pred tem rudarstvo, vodilna gospodarska panoga, ki je pripomogla k razvoju tega območja. Omenjeni panogi, skupaj s kamnolomstvom, sta pripomogli k vzpostavitvi železniške proge Poljčane–Slovenske Konjice–Zreče, ki danes ne deluje več. Zaradi izredne pomembnosti teh panog ter ohranitve bogate tehnične in kulturne dediščine je bila izdana monografija, ki celovito zajema še ohranjene podatke o rudarstvu, premogovništvu in kamnolomstvu v Dravinjski dolini.

Nosilec: Občina Zreče.

Vsakdanjki in prazniki Skomarjanov – VIP Skomarjanov

Z namenom širši javnosti predstaviti način življenja Pohorcev se je uredil kletni prostor župnišča v Skomarju. Vsebinsko dopolnjujejo prostore v zgornjem delu župnišča z Vodovnikovo zbirko, ki so bili urejeni v okviru prvega razpisa LAS. V renoviranih

kletnih prostorih je predstavljena kulinarika Zreškega Pohorja ter že pozabljene obrti, šege in navade. Prikazane so obrti: nabiranje mravljinčjih jajc, pokrivanje strehe s skodli (»šikelni«), izdelovanje cokel in »kolarstvo« (izdelovanje koles, vozov, ročajev za orodje). Izvedena je bila delavnica, predstavljen projekt zainteresirani javnosti in izdelana zloženka o projektu.

Nosilec: Občina Zreče.

Do znanja preko izobraževanja – marketing, trženje, pr, računalništvo

Glavna aktivnost projekta je bila izvedba izobraževalnega programa temelječega na vsebinah, ki spodbujajo izboljšanje turistične promocije, prepoznavnosti, trženja na podeželju ter razvoj dopolnilnih dejavnosti. Oblikovan in izveden je bil izobraževalni program s sedmimi moduli, ki se ga je skupaj udeležilo 193 udeležencev z območja LAS »Od Pohorja do Bohorja«. Celoten izobraževalni program je bil za udeležence izveden brezplačno. V programu so se udeleženci seznanili z različnimi aktualnimi vsebinami: razvoj turizma, ekološko kmetovanje, razvoj blagovnih znamk in dopolnilnih dejavnosti, odnosi z javnostmi, organizacija dogodkov in z osnovami IKT.

Nosilec: Ljudska univerza Šentjur.

Z objektivom na lov

Na območju občine Dobje je že veskozi pomemben lov in posledično lovski turizem, kajti ravno tuji lovci so pogosto prihajali v te kraje na lov na divjad. Vendar se je pojavila potreba po nadgradnji klasičnega lova s foto lovom, ki je naravi in živim bitjem prijaznejša oblika »lova«, pri katerem obiskovalec »ulovi« posebnosti iz rastlinskega in živalskega sveta v fotografski objektiv. Za potrebe fotolova sta urejeni dve pohodni in hkrati učni poti na trasah: Lovska koča–Suh (obstoječa pešpot) in Trate–Završ (obstoječa pešpot do Završ). Postavljeni sta dve opazovalnici, urejeni počivališči ob poteh, postavljene markirne table in oznake z označbo rastlinskih in živalskih posebnosti in informativni tabli. Namen izvedenih aktivnosti je osvestiti obiskovalce o pomenu ohranjanja naravne dediščine ter tudi prispevati k večji prepoznavnosti območja in k razvoju turistično rekreativne ponudbe.

Nosilec: Občina Dobje.

PROJEKTI IZ LETNEGA IZVEDBENEGA NAČRTA ZA LETO 2011, KI SO ŠE V IZVAJANJU:

– **Dotik spomina;** nosilec: Združenje zahodnoštajerske pokrajine za pomoč pri demenci Spominčica,

- **Grajska učna pot Žusem;** nosilec: Društvo Izviri Dobrina,
- **Razvoj blagovne znamke Okusi Rogle;** nosilec: Unior, d.d., Program Turizem
- **Turistični vodnik po Dobrni;** nosilec: Občina Dobrna.

Seznam 21 PROJEKTOV V IZVAJANJU NA OBMOCJU LAS »OD POHORJA DO BOHORJA« iz prvega Načrta izvedbenih projektov za leto 2012:

- **Ureditev prostora za aktivnosti v naravi;** nosilec: Klub ribičev Oplotnica,
- **Sanitarna oskrba obiskovalcev Slivniškega jezera;** nosilec: Janja Polenšek, s. p.,
- **Rekonstrukcija objekta konjeniškega centra za ureditvijo sanitarnih prostorov ter garderobe;** nosilec: Konjeniško društvo Blagovna,
- **Čar izročila;** Tajfun Planina, d. o. o.,
- **Krepitev dediščinske skupnosti v Vitaju, Znanje preteklosti uporabimo danes za boljšo prihodnost;** nosilec: Turistično društvo Vitanje,
- **Z moje dežele – vzpostavitev kooperativnih prodajnih kanalov za trženje lokalno pridelane hrane s promocijo lokalnih blagovnih znamk;** nosilec: MC Dravinjske doline,
- **Rimarije s podeželja;** nosilec: Vrtec Slovenske Konjice,
- **Zaljubljeni v naravo – z vetrom v laseh po pohorskih poteh;** nosilec: LTO Rogla – Zreče, GIZ,
- **Prašne ceste Zreškega pohorja nas povezujejo;** nosilec: KS Skomarje,
- **Informacijska točka VSEVED;** nosilec: TOD Ponikva,
- **Obnova parne lokomotive Slovenske Konjice;** nosilec: Občina Slovenske Konjice,
- **Slovenske Konjice – mesto cvetja in vina v zvoku in besedi;** nosilec: JZ Splošna knjižnica – TIC,
- **Zbirni centri za biomaso;** nosilec: T5, d. o. o.,
- **Rekreativno učna pot s klopce na klopco;** nosilec: PD Slivnica pri Celju,
- **Pod dežnikom kulturne dediščine v turizmu;** nosilec: RA Kozjansko,
- **Po poteh izročila – zapisi ljudskega pripovedništva iz Dobja pri Planini;** nosilec: Marija Pleminitaš,
- **Zvedel sem nekaj novega;** nosilec: Mavrica Intelktualne storitve, Marijana Novak s. p.,
- **Prek spleta od oreha do turizma;** nosilec: Romanca Rečnik,
- **Za čistejšo okolje v občini Dobje;** nosilec: Občina Dobje,
- **Turistično kolesarska cesta ob Slivniškem jezeru – 1. Faza;** nosilec: Občina Šentjur,
- **Spoštovanje dediščine – krogotok tradicije, znanja in sodobnosti;** nosilec: Staška Buser.

EKSKURZIJA LAS »OD POHORJA DO BOHORJA«

Člani LAS »Od Pohorja do Bohorja« smo obiskali območje regije Vulkanland v Avstriji, kjer so si ogledali primere dobrih praks razvoja podeželja. Najprej so si ogledali mesto Mureck, ki je s svojim »eko krogom« zaslovelo po vsem svetu – je primer energetske samooskrbe. Leta 2001 so prejeli prestižno evropsko nagrado s področja energije. Ideja o energetske samooskrbi, ki se je porodila leta 1987, je kmalu postala realnost. Njen idejni oče g. Karl Totter, nam je podal spodbudno misel: »Dokler bodo v regiji ljudje, bodo obstajale tudi možnosti za delo.«

Udeleženci strokovne ekskurzije v avstrijski regiji Vulkanland

Funkcionalno regijo Vulkanland je na kmečkem turizmu Zum Sterngucker predstavil predsednik Vulkanlanda Anton Gangl. Vulkanland – regija življenjske, vitalne energije (v geološki zgodovini na tem območju cca. 40 vulkanov) sodi med najrazvitejše regije v Avstriji. Za razvojni preboj so potrebovali okoli 15 let. Je tudi ena izmed najbolj priznanih kulinarčnih regij v Avstriji, prav tako je poznana po cenjenih in kvalitetnih obrtnikih. Vseskozi je bilo moč čutiti močno pripadnost lokalnim, regionalnim produktom in storitvam, kar je bilo možno tudi dejansko doživeti in videti v samem prostoru (ni bilo opaziti tujih trgovin in ponudnikov).

Krajši postanek so naredili v čokoladnici Zotter, ki je eden najuspešnejših projektov Vulkanlanda, z zelo zanimivo zgodbo. V nadaljevanju so si ogledali razstavno prodajni prostor društva kmečkih žena Eigen Art v Gnasu, ki so si ga zelo domiselno uredile na kmetiji ene izmed članic, s poudarkom na dekorativi in preprosti urejenosti, kjer je možno izbirati med pestrim naborom najrazličnejših lokalnih produktov (čaji, krpanke, marmelade, keksi, spominki ...). Na njihovo uspešnost kaže podatek, da imajo letno cca. 10.000 obiskovalcev ter ustvarijo za cca.

100.000 evrov letnega prometa.

Okrepčali so se na kmečkem turizmu Zum Sterngucker ter si za zaključek ogledali še etno vinotoč, kjer je gostinska ponudba, obogatena z zbirko starih predmetov.

Obogateni z novimi idejami nadaljujejo z nikoli končanim delom za celovit, samooskrbni razvoj podeželskega območja LAS »Od Pohorja do Bohorja«.

ANIMACIJA RAZVOJA PODEŽELJA – NOV POKLIC?

Pod okriljem konzorcija European Masters Programme for Rural Animators (EMRA) je v času od 7. do 9. junija 2012 v Chaniji na Kreti bila mednarodna konferenca z naslovom: Animacija razvoja podeželja – nov poklic? Konference so se udeležili tudi predstavniki LAS Od Pohorja do Bohorja, kjer so v okviru delovnih pogovorov predstavili ponudbo našega območja in izvedene projekte naše Lokalne akcijske skupine.

Namen konference je bil promocija diskusije na področju razvoja podeželja in predstavitev poklica animator podeželja, ki igra ključno vlogo v procesu spodbujanja podeželske skupnosti k trajnostnemu razvoju. Kot že naslov sam pove je animator razvoja podeželja izziv prihodnje razvojne perspektive in bo predstavljal (kot tudi že marsikje sedaj) generatorja razvoja podeželskih sredin. Zato bo izredno pomembna njegova interdisciplinarnost, usmerjenost k izzivom in rezultatom ter združevanje različnih veščin animacije.

Zakaj razvoj podeželja potrebuje tovrstno animacijo? Ugotavlja se, da je podeželje v Evropski uniji izredno različno, da je v obdobju zadnjih 20 let bilo podvrženo temeljni-

tim spremembam, pa kljub temu se še vedno srečujemo s problemi, kot so: zelo različne stopnje razvitosti območij, veliko majhnih in šibkih gospodarstev, tradicionalne industrije so zaradi globalne konkurence propadle, visoka stopnja socialne izključenosti in revščine, izseljevanje oziroma praznjenje podeželskih območij, izguba delovnih mest na kmetijah, slabša infrastruktura in nižji nivo javnih storitev na podeželju ter nizke odkupne cene kmetijskih produktov. Prav tako je stanje oziroma stopnja vključenosti lokalnega prebivalstva v trajnostni razvoj njihovega življenjskega okolja izredno različna, vsekakor pa bistveno zaostaja v primerjavi z urbaniimi okolji.

Na konferenci so bili predstavljeni praktični primeri iz različnih okolij Evropske unije, ki bodo služili kot spodbuda za nadaljnje aktivnosti pri izvajanju naše Lokalne razvojne strategije, poleg tega pa velja poudariti, da so to vsebine, ki jih bo potrebno vključiti v naše izobraževanje kot dopolnitev ali pa kot nadgradnjo že določenih obstoječih programov, saj so tovrstni pristopi k podajanju vsebin in usmerjanju razvoja v lokalnem okolju izredno pomembni.

Več o vsebinah lahko preberete na www.emraconference.com/presentations.

Čistilci neba – Artepollino, Italija

Naš novi dom bo ... na Blagovni

Grajski log II na Proseniškem je gotovo idealna lokacija za tiste, ki želijo hkrati – udobje in bližino mesta, nakupovalnih središč, dobre prometne povezave in hkrati idilo ter mir neokrnjene narave. Občina Šentjur ima v Grajskem logu II na voljo komunalno opremljena zemljišča za gradnjo stanovanjskih objektov. Gre za zemljišča v velikosti od 500 do 1.000 m², tako da lahko nakup prilagodite svojim potrebam in željam. Novo naselje na Blagovni je le nekaj minut vožnje oddaljeno od Šentjurja in Celja, v neposredni bližini je na voljo izvoz na avtocesto. Hkrati naselje obdaja naravno okolje z gozdovi, jezerci, sprehajalnimi potmi, zato je lokacija idealna za ljubitelje vseh vrst rekreacije ter gibanja v naravi.

Urejeno upravno središče KS Blagovna nudi bližino vrtčevske enote in šole (POŠ Blagovna), v neposredni bližini rastejo tudi novi športni objekti; med drugim multifunkcijsko igrišče za več športov ter učno botanični park.

Tako je Grajski log II primeren za različne ciljne skupine, tako za mlade družine, kot tudi za starejše, ki iščejo dodatno vrednost kvalitetnega življenjskega okolja. Občina Šentjur s to ponudbo uresničuje strategijo zagotovitve ugodnih pogojev za gradnjo in bivanje občanov in potencialnih prišlekov. Vabljeni, da si ogledate ponudbo in izkoristite priložnost za uresničitev vaših sanj o novem domu.

Industrijska cona Šentjur – jug 2 je naložba prihodnosti

V Šentjurju so 21. junija 2012 odprli komunalno urejeno Industrijsko cono Šentjur – jug 2. Cona predstavlja ključno občinsko naložbo v gospodarski in razvojni potencial,

Med Celjem in Šentjurjem si lahko v idilni pokrajini Blagovne zgradite svoj dom

saj zagotavlja optimalne prostorske in logistične pogoje. Občina Šentjur je z ureditvijo industrijske cone pridobila dobrih 5 hektarjev popolnoma komunalno opremljenih zemljišč za gradnjo industrijskih in poslovnih objektov.

Vrednost opremljanja in urejanje Industrijske cone Šentjur – jug 2 znaša okoli 1,5 milijona evrov, za izvedbo je Občina Šentjur uspešno pridobila tudi nepovratna sredstva v višini skoraj 850 tisoč evrov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V sklopu projekta je bilo zgrajeno cestno omrežje v skupni dolžini 1.200 metrov vključno s pločnikom in kolesarsko stezo. Nova cona je opremljena s fekalno in meteorno kanalizacijo, vodovodnim omrežjem, javno razsvetlavo ter kabelsko kanalizacijo za elektroenergetske in telekomunikacijsko omrežje. V sklopu komunalnega opremljanja zemljišč so bili izvedeni tudi protipoplavni ukrepi na levem bregu Voglajne, s katerimi je izboljšana protipoplavna varnost.

Z ureditvijo cone je Občina Šentjur naredila korak naprej v ustvarjanju podjetniške klime in inovativnega okolja, ki bo pomenilo hitrejšo zaposlovanje, pospešilo rast novih podjetij ter prispevalo k celostnemu razvoju regije, predvsem pa podeželja. To je tudi prispevek občine k zmanjševanju razvojnega za-

ostanka v regiji in državi, k oživitvi podeželja ter izenačevanju pogojev bivanja v mestu in na podeželju.

Odprtje ceste v Breznu

Asfaltiranje ceste v Breznu

Delo vaške skupnosti Brezen v občini Vitanje v letu 2011 je bilo zelo naporno. Po obnovi in blagoslovitvi cerkve Sv. Antona sta Jože Brodej in Milan Ovčar, predsednikoma Vaške skupnosti Brezen, kot člana gradbenega odbora takoj začela z urejanjem prepustov in odvodnjavanjem v Zg. Breznu. Pojavljalo se je veliko težav, tudi nepotrebnih. Vse so s strpnim reševanjem tudi uspešno reševali. V veliko pomoč sta bila Gorazd in župan Slavko Vetrih. Tik pred zimo jim je uspelo asfaltirati cesto v Zg. Brezen. Krajanom je bila dana velika priložnost, da si uredijo

Zagotovite si komunalno opremljena zemljišča po ugodnih cenah

dovozne poti in dvorišča. Izvajalec CMC je tudi utrdil in uredil bankine. Kljub težkim časom je uspelo asfaltirati tako pričakovani kratek odsek 200 m obvoznice v Sp. Breznu. S prostovoljnim delom so krajanji sami uredili bankine. Hvala krajanom, ki so bili v veliko pomoč.

Med tem časom so začeli obnovo kulturnozgodovinskega spomenika kapelice oz. kužnega znamenja v Zg. Breznu. Sklepali so star omet in ga nadomestili z novim. Ker je bila streha pred nekaj leti slabo obnovljena, so se odločili, da obnovijo ostrešje z novim škripljem, tako da jih v prihodnosti čaka še slikopleskarstvo in urejanje okolice. Krajanji so, v veliko veselje vseh, zelo pomagali pri obnovi.

Vsem, ki so kakorkoli pomagali in se trudili pri razvoju svojega kraja, se prav lepo zahvaljujejo.

V soboto, 23. junija, so si krajanji in gostje najprej ogledali etnološki muzej na kmetiji Brodej, ob 15. uri je bilo odprtje ceste v Sp. Brezen in ob 16. uri odprtje ceste v Zg. Brezen.

Med ogledom etnološkega muzeja

Začel se je izvajati projekt ALPA

Marca se je uradno začel izvajati slovensko-avstrijski čezmejni projekt Sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih – ALPA. Vodilni partner v projektu je Zavod RS za varstvo narave. Na slovenski strani sta partnerja še Občina Zreče, koordinator Štefan Posilovič, in Triglavski narodni park, na avstrijski strani so štirje partnerji. Projekt

Udeleženci na delavnici v okviru projekta ALPA

ima devet pilotnih območij, od tega tri na slovenski strani, ostala so pri sosedih Avstrijih. Projekt bo potekal do konca junija 2014 in je vreden nekaj manj kot 875.000 evrov. Del projekta, ki se bo izvajal preko Občine Zreče znaša 71.100 evrov. Projekt je sofinanciran iz Cilja 3, Evropsko teritorialno sodelovanje, Operativni program Slovenija-Avstrija. Delež sofinanciranih sredstev iz EU je 85 %, nacionalni delež 10 % in lastna sredstva partnerjev 5 %.

S pomočjo projekta bodo v naslednjih dveh letih predvsem oživiljena oz. revitalizirana pašna območja na Pohorju, razviti in vpeljani kriteriji za trajnostno upravljanje planin na področju vzpostavitve infrastrukture za ravnanje z odpadnimi vodami, za oskrbo s pitno vodo in energijo ter za energetske učinkovitost; razvite in vpeljane bodo kakovostne in trajnostne turistične storitve ter spodbudjen razvoj in trženje proizvodov pašnih planin, razviti bodo načrti upravljanja ter sistem certificiranja na planinah.

Uvodna konferenca je bila 15. in 16. marca 2012, prvi dan v Mariboru, drugi dan pa v Zrečah in okolici. V Mariboru so se partnerji med seboj spoznali, predstavili svoja pilotna območja, izrazili svoja pričakovanja v projektu ter predstavili način vodenja projekta v smislu birokracije in financ. Srečanje v Zrečah je bilo namenjeno terenskemu ogledu Zreč in širše okolice. Prav visoko v pašna območja na Pohorju se zaradi snega niso povzpeli, so pa med drugim obiskali vinsko klet Zlati Grič, si ogledali zeliščni vrt v Žički kartuziji, ogrevalni sistem na biomaso pri Smogavcu, ČSOD Gorenje pri Zrečah in turistično kmetijo Urška, ki med drugim ponuja spanje na seniku in seneno kopel.

Brez mladih ni prihodnosti slovenskega kmetijstva

S projektnimi partnerji so se predvsem veliko pogovarjali, razrešili marsikatero vprašanje, prišli do še novih, ki jih bo, upajo, razrešil projekt. Skratka, srečanje je bilo res delovno, v ekipi pa je bilo zaznati prav posebno vzdušje, polno elana.

Razmišljanje mladega kmeta o zemlji

V zreški občini je precej kmetij, ki so brez naslednikov ter že propadajo in nimajo perspektive. Na občini že nekaj časa razmišljamo o njihovi oživitvi, ker kvarijo podobo občine. Dejstvo je, da kmetije, ki nimajo naslednikov, nazadujejo. Pri prebiranju statističnih podatkov zbode v oči predvsem starostna struktura lastnikov kmetij, ki je v povprečju 57 let. Vsaj 30 % lastnikov je starejših od 65 let. Za to obstaja več razlogov:

- na kmetiji ni naslednikov, ki bi lahko kmetije prevzeli,
- mladi hodijo v službo in se nočejo ukvarjati s kmetijstvom,
- starejši lastniki se bojijo za svojo prihodnost in kakovost življenja, zato kmetije ne predajo.

Sam sem kmetijo prevzel pri tridesetih letih. Z družino obdelujemo 6 hektarjev veliko kmetijo, ki smo jo vključili v ekološko kontrolo in v letu 2006 pridobili ekološki certifikat. Ker oba z ženo hodiva tudi v službo, sva si delo organizirala tako, da nama poleg službe in dela na kmetiji ostane dovolj prostega časa, ki ga namenjava otrokom.

Na kmetiji smo začeli pridelovati zelenjavo, ki jo ponujamo na trgu. To nam predstavlja dodaten zaslužek. Zadovoljni kupci se vsako leto vračajo, s seboj pa pripeljejo tudi nove

stranke. V času krize kmetijska zemlja pridobiva vrednost, saj si večino zelenjave in poljščin vsak lastnik zemlje lahko pridelal doma in s tem precej pripomore k družinskemu proračunu. Kriza je tudi priložnost, da kmetje začnemo razmišljati, kako na kmetiji ustvariti prihodek. Vse več je akcij in spodbud po večji samooskrbi s hrano v lokalnem okolju in v državi. Naj navedem nekaj ukrepov za spodbujanje pridelave zdrave hrane.

- Uredba o zelenem javnem naročanju – Na podlagi uredbe bodo morali naročniki pri javnem naročilu vključiti 10 % ekoloških živil, vendar pa za živila in gostinske storitve glede na nerazvitost ponudbe slovenskih ekoloških živil uredba določa prehodno obdobje, in sicer se do leta 2014 zahteva 5 % delež ekoživil. Pri živilih, ki so pridelana na ekološki način, se bodo upoštevala tudi živila iz preusmeritvenega obdobja, saj želi MKO s tem spodbuditi, da se čim več kmetovalcev vključi v ekološko kmetovanje.
- Razvojna agencija Savinjske regije (RASR) je pristopila k projektni nalogi, s katero želi izboljšati prehrabno samooskrbo Savinjske regije. Za kvalitetne domače prehrabne proizvode bodo pomagali iskati najkrajše in čim bolj neposredne poti do potrošnikov.

Tudi turistični subjekti v naši občini povprašujejo po hrani iz lokalnega območja, zato začnimo razmišljati o naši zdravi pohorski zemlji kot o dobrini, ki jo je treba izkoristiti in ne kot o bremenu, ki nam jemlje prosti čas. Za kmeta je najlepše, ko stopi na njivo, ki jo je z ljubeznijo obdelal, in opazuje, kako raste pridelek.

Bernard Sadek

Vizija Pohorje 2030 – pobuda o ustanovitvi Naravnega parka Pohorje

Vizija Pohorje 2030 je sestavni del Osnutka načrta upravljanja s pilotnim območjem Pohorje, ki je bil razvit v sklopu transnacionalnega projekta NATREG (Kako upravljati varovana območja narave, da bodo postala priložnost za trajnostni razvoj?), programa Jugovzhodne Evrope, katerega vodilni partner je bil Zavod RS za varstvo narave. V procesu izdelave Osnutka načrta so sodelovali strokovnjaki s področja turizma, naravovarstva, gozdarstva, lokalnih skupnosti in razvoja. V sklopu projekta je bila razvita Vizija Pohorje 2030, katere avtorica je dr. Tanja Lešnik Štuhec.

Generalni direktor Direktorata za turizem in internacionalizacijo Ministrstva za gospodarstvo je na srečanju (1. februarja 2012) z naslovom: Kako lahko država prispeva k udeležanju celovite vizije Pohorje 2030? prisotne seznanil, da je na ministrstvu rezerviranih 1,6 milijona evrov, ki so namenjeni investiciji v javno parkovno infrastrukturo za turistične namene na turistični destinaciji Pohorje.

Župani šestnajstih občin, ki gravitirajo na Pohorje (med njimi so tudi občine Oplotnica, Vitanje in Zreče), so s podpisom pisma o nameri v letu 2012 obudili namero o ustanovitvi zavarovanega območja Naravnega parka Pohorje, za kar pobudo so podali predstavniki Skupine za Pohorje, s predstavitvijo Vizije Pohorje 2030. Generalni direktor Direktorata za turizem in internacionalizacijo ministrstva za gospodarstvo je že v mesecu februarju naznanil, da je na ministrstvu rezerviranih 1,6 milijona evrov, ki so namenjeni investiciji v javno parkovno infrastrukturo za turistične namene na turistični destinaciji Pohorje. 4. julija 2012 so se predstavniki občin in ostalih zainteresiranih srečali z resornim ministrom za kmetijstvo in okolje Francem Bogovičem. Namen sestanka je bila predstavitev Vizije Pohorje 2030 kot pobude za ustanovitev Naravnega parka Pohorje.

Zaključki uspešne predstavitve ministru za kmetijstvo in okolje so potrdili, da zahtevajo smernice, ki izhajajo iz Vizije Pohorje 2030 in možnosti črpanja rezerviranih sredstev na MGRT, čim hitrejši pristop k pripravi protokola in predstavitvi projekta ter njegovih prioritarnih nalog Vladi RS (jesen 2012). Minister je zaključil, da se vzporedno s pripravo projekta za pripravo ustanavljanja Naravnega parka Pohorje zagotovijo ustrezne rešitve za črpanje sredstev, ki jih za investicije v javno infrastrukturo namenja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Aktivni v naravi

Klub ribičev Oplotnica je bil s projektom Aktivni v naravi uspešen pri prijavi na javni poziv LAS »Od Pohorja do Bohorja« za oddajo predlogov projektov za izvajanje lokalne razvojne strategije v letu 2012. S pogodbo o sodelovanju med prijaviteljem in partnerji Občina Oplotnica zagotavlja preostala in hkrati tekoča sredstva, ki jih klub potrebuje za izvedbo projekta.

Na območju občine Oplotnica je veliko naravnih danosti, ki se jih lahko s preudarnim ravnanjem vključi v turistično ponudbo občine in širše regije. S projektom so pristopili k izgradnji treh prostorov ob potoku Brezničica, ki zajemajo kamin, mizo s klopmi in nadstreškom, ki bo namenjen za oddih in sprostitve družin, meditacijo, druženje, zeliščarstvo, gobarstvo, igre, rekreacijo (trim steze) in opazovanje planetov za obiskovalce in občane. Prostor okoli nadstreška bo opremljen tudi z več igrali. Urejen bo prostor za odlaganje smeti (koši) in lesena lopa za shranjevanje orodja in opreme. V okviru projekta bodo izdelali lastno spletno stran, kjer bodo predstavili možnost uporabe prostora, okolja za aktivnosti na tem območju.

S projektom Aktivni v naravi bodo zaključili konec avgusta letos. V naslednjih letih načrtujejo izgradnjo večjega ribnika, ob ribniku pa manjšo brunarico. Veselijo se novih podvigov in dosežkov.

Upajo, da bodo obiskovalci zadovoljni in se bodo dobro počutili v naravnem okolju, sami pa se bodo trudili poskrbeti za mlade in malo manj mlade, da bodo vsi spoznali lepoto oplotniških krajev ter prijaznost domačinov.

Urejanje okolice ob potoku Brezničica

Obnova turistične signalizacije po poteh Dobrne

Občina Dobrna in Zavod za turizem, šport in kulturo Dobrna sta v preteklem letu pričela z obnovo turistične signalizacije po občini. Obnova je potekala v več sklopih, in sicer so najprej pričeli z izdelavo idejne zasnove postavitve tabel. To je včasih trd oreh, saj se označbe po krajih zelo razlikujejo in je težko določiti, katera verzija bi se najbolj zčila v naše okolje in bi na nevsiljiv način označili, kar je pomembno. Ko so uskladili in potrdili končno verzijo, so zasnovo predali našemu mojstru, Rudiju Kotniku iz Zavrha, ki je na pripravljene lesene table izrezal zelene napise.

Table mu je pred tem že pripravil režijski obrat, ki je nato narejene napise še ustrezno poparval in table prebarval, da so pripravljene za postavitve. Tako so v začetku aprila na novo označili naselja Parož, Brdce nad Dobrno in Strmec nad Dobrno. Delo so nadaljevali še v delu naselij Lokovina, Loka pri Dobrni, Klanc, Dobrna, Zavrh nad Dobrno in Vrbi. Na obnovo pa še čaka del Pristove in Vinske Gorice. Vsekakor v prihodnosti načrtujejo označitve še dopolniti, vendar projekt predstavlja velik finančni zalogaj in ga bodo poskušali financirati preko razpisov. Upajo, da bo nova podoba služila svojemu namenu in bo med obiskovalci kraja dobro sprejeta.

Občina Šentjur posebno pozornost letos namenja Slomšku

SLOMŠKOVO
LETO 150 let
V OBČINI ŠENTJUR

Letos mineva 150 let od smrti slovitega rojaka Antona Martina Slomška. To obletnico v Občini Šentjur obeležujejo z nizom prireditvev v okviru **Slomškovega leta**, ki ga je razglasil župan mag. Marko Diaci. Delovna skupina pod vodstvom župnika s Ponikve mag. Alojzija Kačičnika je zasnovala pester nabor raznolikih prireditvev, ki poskušajo Slomška in njegovo delo primerno približati čim več ciljnim skupinam. V Slomškovem letu je občina pripravila tudi protokolarno darilo – **Slomškov oreh**, ki simbolno spominja na njegove uspešne preizkuse znanja ter ga hkrati povezuje z njegovim rojstnim krajem – Ponikvo.

Ena zadnjih odmevnejših prireditvev v okviru Slomškovega leta je bil pohod po Slomškovi romarski poti na dan državnosti. Ta pot povezuje tri občine – Šentjur, Slovenske Konjice in Vojnik. Letos se je zaključila na

Obnovljena turistična signalizacija bo v veliko pomoč obiskovalcem lepot Dobrne

Pohodniki na slomškovem pohodu pred ciljem na Slomu

Slomu s kulturnim programom ter mašo za domovino v somaševanju celjskega škofa dr. Stanislava Lipovška.

V Slomškovem letu se do konca leta obetajo še: v septembru tematska likovna kolonija ter nato razstava nastalih umetniških del in tradicionalni shod učiteljev, vzgojiteljev, katehetov in staršev; v oktobru se obetata vseslovensko srečanje kmetov na Ponikvi in oratorij v čast blaženemu Slomšku; novembra bodo na Ponikvi Martinovi dnevi, sledila bo še uprizoritev gledališke igre za otroke na temo Blažeta in Nežice. Slomškovo leto se bo zaključilo 23. novembra s 4. Slomškovim simpozijem in predstavitev zbornika.

Slivniško jezero: naravni zaklad in bodoči turistično-rekreacijski biser

Kdo še ni slišal za Slivniško jezero? Poznajo ga rekreativci, domačini in obiskovalci se spominjajo obdobja pestrih prireditvev ob jezeru, ki se očitno vrača, ribiči iz vse države

ob njem znajo presedeti več dni skupaj, ljubitelji narave bodo znali naštetih neverjetno število živalskih in rastlinskih vrst.

Slivniško jezero je po nastanku sicer umetno, vendar je postalo pomemben naravni habitat za mnoge vrste rib, ptic, žab, školjk, dristišče rib ter rastišče redkih rastlin. Jezero je odlična lokacija za turistični in športni ribolov ter je že gostilo več odmevnih ribiških tekmovanj. Vse to mu daje ogromen potencial, s primerno gostinsko in prireditveno ponudbo pa bi lahko močno okrepili obisk. Tega so gotovo beležili na tradicionalni **Kresni noči ob Slivniškem jezeru**. Vse bolj pestro je na Ramni plaži, za kar si prizadeva družina Polenšek, ki načrtuje urejanje parcele in okolice ter dopolnitev turistične ponudbe.

Kaj pa rekreativci? Lahko se sprehodijo po okoliških hribih, saj je Planinsko društvo Slivnica pri Celju pred časom povežalo pohodniške poti in destinacijo poimenovalo **S klopce na klopco**. Kmalu bo okolica jezera postala prijaznejša kolesarjem. Občina Šentjur je v okviru prijave na javni poziv LAS Od Pohorja do Bohorja uspešno pridobila 40 tisoč evrov za **ureditev turistične kolesarske ceste ob Slivniškem jezeru na odseku Zg. Rakitovec–Tratna**. Predvidena je ureditev dela ceste, ki se odcepi od križišča z javno potjo Tratna–Ribiški dom v dolžini 600 metrov. Obstoječa cesta je v makadamski izvedbi in je široka okoli 2,5 metra. Z ureditvijo makadamske ceste z asfaltno prevleko se bo izboljšala prevoznost za kolesa, kar bo privabilo več kolesarjev in pohodni-

Slivniško jezero se počasi prebuja v kozjanski turistični center

kov, ki se želijo gibati v neokrnjeni naravi okrog Slivniškega jezera.

Morda bo komu tam tako všeč, da bi si v bližini Slivniškega jezera želel urediti svoj dom! Zakaj pa ne? Občina Šentjur trenutno pripravlja projektno dokumentacijo za **komunalno opremljanje stanovanjske cone v Gorici pri Slivnici**. Cona se nahaja ob cesti Gorica–Drobinsko pred jezerom. Tam je predvidena ureditev 11 parcel za stanovanjske hiše.

Urejena vaška jedra so ogledalo kraja in vse občine

Zgornji trg v Šentjurju je bil lani proglašen za drugo najlepše trško jedro v Sloveniji

V Občini Šentjur so ponosni na urejenost in lepo podobo naših krajev. O tem, da se trudijo v pravi smeri, dokazujejo vsakoletna priznanja Turistične zveze Slovenije v okviru akcije Moja dežela – lepa in gostoljubna. Lani je bil Zgornji trg razglašen za drugo najlepše trško jedro, mesto Šentjur pa za tretje najlepše slovensko manjše mesto. **Z urejanjem Zgornjega trga bodo še nadaljevali**; izdelana je namreč idejna zasnova 2. faze urejanja, ki predvideva prenovo objekta št. 30 in ureditev kostanjevega parka.

Prenov pa ni deležno le središče, saj občina pripravlja projekte in se prijavlja na razpise Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Lani je s pomočjo sredstev iz naslova ukrepa Obnove in razvoja vasi uspešno prenovila **vaško jedro v Dobrini**. Investicija v Dobrini je zajemala celostno ureditev središča kraja, vključno z večnamenskim objektom, prireditvenim prostorom, avtobusnim postajališčem in ekološkim otokom.

Medtem pa je občina že pripravila tudi projekt dolgo načrtovane in zelene **obnove središča Ponikve**. Na razpisu agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja je uspešno pridobila dobrih 410 tisoč evrov in 22. maja 2012 je bila podpisana pogodba z izvajalcem del.

Cilj projekta je zagotoviti boljše možnosti za razvoj turistične ponudbe območja ter oživljanje vaškega jedra. Ponikva bo namreč z ureditvijo jedra dobila prireditveni prostor in tudi sicer lepšo podobo. Ponikva si s svojo bogato preteklostjo, zgodovinsko dediščino, negovanjem spomina na pomembne kraje, kot so bili Anton Martin Slomšek, kar-

Gostje in njihovi gostitelji ob prihodu

tograf Blaž Kocen in slovničar Mihael Zagajšek, naravnimi bogastvi in posebnostmi kot sta kraška pokrajina, rastišče velikonočnice, zagotovo zasluži obnovo. Sicer je predvidena obnova jedra s predstavitvijo spomenika, obnova starega obzidja, ureditev oaze ter Poti med javori, pa tudi posegi, kot so ureditev meteorne kanalizacije in prilagoditev elektrovodov z javno razsvetlavo.

Kulturno obarvano poletje v Šentjurju

Letošnje Šentjursko poletje se je začelo s koncertom ženske vokalne skupine Glasovir

V Občini Šentjur so ponovno preživeli pestro poletje. Tudi letos so namreč organizatorji in ustvarjalci v okviru Šentjurskega poletja 2012 pripravili bogat program – paleta zanimivih in žanrsko raznolikih kulturnih prireditev, etnoloških in turističnih dogodkov, med katerimi so mnogi postali že tradicionalni.

Vsega še niste zamudili. V nedeljo, 24. avgusta, se tako na Prevorju obeta 4. tradicionalni Guzajev pohod z veselico. V torek, 28. avgusta, bo ob 19. uri na vrtu Ipavčeve hiše v Zgornjem trgu koncert udeležencev jazz delavnice Velika glasba z malih ekranov. V Kulturnem domu Šentjur 1. septembra ob 20. uri šentjurski glasbeniki in gledališniki pripravljajo kronološki pregled glasbe skupine The Beatles. Nedelja, 2. septembra, vabi na Planino pri Sevnici na že 35. Angelsko nedeljo s predstavitvijo starih običajev. V petek, 7. septembra, se na vrtu Ipavčeve hiše ob 19.30 obeta kabaret Žabe ali prilika o ubogem in bogatem Lazarju. Šentjursko poletje 2012 se bo do naslednjega leta poslovilo na isti lokaciji v soboto, 8. septembra, ob 19.30 s prireditvijo 50 let slovenske popevke

z vokalno skupino iZBOR ter gosti Ladom Leskovarjem in skupino Gallina.

Francozi in Nemci spet na obisku v Šentjurju

Šentjur je v maju gostil občane iz pobratenih občin iz Francije – Saint Florent sur Cher in Nemčije – Neu Anspach. Omenjene občine so pobratene že od leta 2006, njihovi občani pa se v okviru programa Evropa za državljane, ki ga podpira Evropska unija, od tedaj enkrat letno srečujejo v eni od občin. Srečanja so namenjena izmenjavi izkušenj, krepitevi evropske identitete in medkulturnega dialoga, vsaka država in občina pa jih izkoristijo tudi za predstavitev svoje naravne in kulturne dediščine, bogate zgodovine, turističnih potencialov in možnosti gospodarskega sodelovanja. Udeležence srečanja so šentjurski gostitelji tudi tokrat sprejeli na svojih domovih in jim pripravili pester program. Med drugim je bilo na Ponikvi ekumensko srečanje, na OŠ Hruševac Šentjur so se izvajale zanimive in raznolike delavnice, gostje so si tokrat lahko ogledali Ferležev mlin, Muzej Južne železnice Šentjur in vinogradnikovo učno klet. En dan so namenili celodnevni ekskurziji v Maribor – evropsko prestolnico kulture in na Ptuj.

Vrvelo je od življenja!

V četrtek, 14. junija, je župan Slovenskih Konjic Miran Gorinšek na novinarski konferenci, ki je bila v Vinoteki Polegek v Spodnjem Grušovju, predstavil dogajanje v sklopu tradicionalnih Konjiških dni 2012.

Na konferenci ob pričetku Konjiških dni 2012 je župan gostil filozofa Jana Ciglenceškega in profesorico zgodovine Aleksandro Boldin. Oba gosta sta vsak iz svojega zornega kota predstavila markantno, skrivnostno in karizmatično Konjičanko Adelmo von Vay in njeno knjižno delo Duh, sila, snov. O pomenu Adelme je spregovoril tudi župan Gorinšek, ki je hkrati predstavil prihajajoči seminar o Adelmi in njenem delu, ki bo decembra v Žički kartuziji. Filozof Jan Ciglenceški je Adelmo predstavil kot žensko, ki je v

Z novinarske konference ob pričetku Konjiških dnevov

19. stoletju v hipnotičnem stanju, s pomočjo t. i. medialnega pisanja ustvarjala zapise o zakonih življenja, veselja in metafizike sploh. Aleksandra Boldin, zgodovinarica, je razkrila družbeno vlogo skrivnostne Adelme v Konjicah v tistem času. Njeno knjižno delo, z naslovom Duh, sila, snov, ki je v slovenščini lani prvič izšlo pri KUD Logos, je svoj prvi natis sploh doživelo leta 1870 na Dunaju. Od takrat je bilo v nemškem jeziku ponatisnjeno že devetkrat. Adelma je v svojem času daleč izven meja Štajerske slovela kot velika humanitarka. S svojim možem Ōdonom sta v Konjicah v okviru odbora Rdečega križa finančno podprla izgradnjo in delovanje bolnišnic Christiane lazaret (1897) in Lazaret 2 (1908). Delovala je tudi kot dobrotnica otrok, čeprav svojih ni imela. S svojimi zdravilnimi sposobnostmi je nesebično in vselej brezplačno pomagala tako revnim kot bogatim, s čimer je v praksi potrjevala vrednost svoje filozofije.

Sicer pa je letošnje praznično dogajanje obarvalo veselje in pisano vrvenje življenja. Te dni so bili v ospredju pozitivni, spodbudni in sončni dogodki. Zvrstile so se različne prireditve, ki so jih sooblikovali lokalni kulturniki, otroci vrtcev in šol, nekaj strokovnih predavanj in športnih dogodkov ... Vrhunec pa je tudi letos predstavljala svečana seja občinskega sveta z dobitniki občinskih priznanj. Prejeli so jih naslednji.

- **Zlati grb:** Ivan Lovec, podjetnik in direktor podjetja KO – LOVÉC d. o. o. z Zbelovega, ki je v 23 letih razvil uspešno podjetje z več dejavnostmi. V sodelovanju s podjetjem Letalstvo Farrag d. o. o. pa trenutno izdeluje gyrocopterje – zračna plovila, ki so mešanica med športnim letalom in helikopterjem. Ivan Lovec prejme zlati grb Občine Slovenske Konjice za izjemen prispevek k razvoju in ugledu občine.
- **Srebrni grb:** Zdravstveni dom Slovenske Konjice, ki od leta 1992 odgovorno opravlja osnovno zdravstveno dejavnost na primarni ravni na območju občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje. S svojo dejavnostjo tako pomembno prispeva k zagota-

vljanju socialnega in ekonomskega razvoja na območju naštetih občin.

- **Bronasti grb:** Stanislava Macuh za svoje aktivno delo v Krajevni skupnosti Draža vas, kjer je več let voditeljica kulturnega dogajanja v kraju in širše v občini. Četrto leto vodi Društvo kmetič Zarja, aktivna pa je tudi v ostalih društvih v konjiški občini.
- **Nagrada občine:** Turistično društvo Slovenske Konjice za pomembno vlogo pri začetkih in razvoju konjiškega turizma.

Med pomembnimi projekti, ki so v teku, je župan izpostavil še izgradnjo nove centralne čistilne naprave. 15. junija je bil s pomočjo ministra za kmetijstvo in okolje Franca Bogoviča postavljen temeljni kamen za izgradnjo. Omenjena komunalna pridobitev je ena od nujnih stopničk na poti k izgrajevanju varnega in zdravega okolja ter življenja v občini Slovenske Konjice.

Konjiške iskric

- *Ste vedeli, da so bile Slovenske Konjice kot srednjeveška naselbina ob potoku tik pod gradom v pisnih virih prvič omenjene leta 1146 (takrat kot kraj Counowitz)?*
- *Ste vedeli, da so Slovenske Konjice postale mesto leta 1955, ko so se v kraju začele pospešeno razvijati proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti?*

Vitanjčani praznovali, Peterle častni gost

V nedeljo, 24. junija, so Vitanjčani praznovali občinski praznik (25. junij) in hkrati počastili dan državnosti. Začeli so na vitanjskem pokopališču, kjer so odkrili spominsko ploščo v spomin vsem žrtvam vojne za Slovenijo iz leta 1991. Poleg vitanjskega župana Slavka Vetriha, ki je pozdravil zbrane, so spregovorili še predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ivan Pavlič, predsednik konjiškega odbora Policijskega veteranskega društva Sever Celje, Jože Laščak in svečani govornik evropski poslanec

Slavnostno so odkrili spominsko ploščo v spomin vsem žrtvam vojne za Slovenijo.

Lojze Peterle, ki je med drugim dejal, da je vsako življenje edinstveno in da je prav, da s takšnimi dogodki izražamo spoštovanje ljudem, ki so bili za svobodo in državo pripravljeni umreti.

Na svečani seji so svetniki pregledali opravljeno delo in zastavili nadaljnega. Peterle je med predstavitvijo svojega dela v evropskem parlamentu spregovoril tudi o promociji Kulturnega središča evropskih vesoljskih tehnologij izven Slovenije. Izrazil je prepričanje, da so se v Vitanju odločili za pravo zgodbo, ki ima jasne cilje in prepoznavnost. Sam se trudi, da bi to njihovo zgodbo predstavil svojim kolegom v evropskem parlamentu, kjer je član skupine poslancev, ki se ukvarja z vesoljem. Upa, da bo kmalu iz te skupine prišla delegacija poslancev v Vitanje. Čuti namreč odgovornost od tega projekta v njegovi evropski dimenziji. Zagotoviti je treba, da bo ta projekt znan in bo zaživel tudi izven meja. V nadaljnjem sproščenem razgovoru so se dotaknili različnih aktualnih tem iz Slovenije in tujine. Na poziv svetnika Antona Slatineka pa je Peterle poprijel za orglice in navdušenim svetnikom popestril sejo z glasbenim vložkom znanih melodij.

Po seji so si svetniki z gostom in povabljenici prvič ogledali notranjost KSEVT. Objekt, ki še ni povsem dokončan, bo uradno odprt 6. septembra. Na prisotne je močan vtis naredila njegova edinstvenost, saj ga med drugimi posebnostmi odlikujejo neravna tla, zaviti hodniki, okrogle sobe in streha, kjer se lahko sprehajate.

Zvečer je bila v Osnovni šoli Vitanje osrednja proslava, na kateri so nastopili številni domači izvajalci. Občinsko priznanje z denarno nagrado so podelili ekipi malega nogometa za odlične športne dosežke in promocijo kraja. Zbranim obiskovalcem se je častni govornik Lojze Peterle med drugim pošalil, da še nikoli do takrat ni javno nastopil večkrat v enem dnevu v istem kraju.

Prvi navtični vikend na Rogli 2012

Med pohorskim gozdovi je pogled na jadralske čolne nekaj posebnega

V soboto, 5. maja, je bil na Rogli prvi navtični vikend s promocijsko jadralsko regato na jadrnicah Mini 12. Da se na Rogli čudovito jadra, so dokazali krmarji jadralskih regat: 10. Konjičanka in 6. Lions rally, ki so v akumulacijskem jezeru na Planji pokazali zavidljive jadralske veščine.

Prvega navtičnega vikenda na Rogli so se udeležili tudi gostitelji regat iz občine Biograd na moru, ki so s sabo pripeljali tudi dalmatinsko klapo Lanterna, kuharje in vinarje, ki so na Rogli in v Termah Zreče ta vikend pričarali pravo dalmatinsko vzdušje. Turistično društvo Slovenske Konjice s soorganizacijo navtičnega vikenda na Rogli krepi več kot 30-letno sodelovanje s turističnim društvom iz Biograda na moru. Delegacija Biograda na moru je svoj obisk izkoristila tudi za iskanje novih priložnosti nadaljnjega sodelovanja med mesti ter obiskala nekatere nepozabne lokalne zanimivosti občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče.

Nautic club Rogla je v sodelovanju z Lions klubom Konjice izvedel tekmovalni del programa 1. Navtičnega vikenda na Rogli 2012 – jadralske regate v razredu MINI 12 na akumulacijskem jezeru na Planji na Rogli, ki so ga posebej za izvedbo dogodka s pomolom opremili upravljavci jezera, Uniturjeva ekipa za umetno zasneževanje. Na tekmovanje se je prijavilo 18 krmarjev, nekaj se jih je zaradi nepoznavanja razreda MINI 12 odločilo odstopiti od regate. Dogodek na Rogli si je po oceni organizatorja ogledalo okoli 250 obiskovalcev, ki so navdušeno pozdravili vsak dober manever tekmovalcev v regatnem polju.

Tekmovanje se je pričelo ob 11. uri z uradnim treningom, kjer so imeli vsi udeleženci regate možnost preizkusiti plovila in vetrovne razmere na jezeru, ki ima zaradi svoje specifične lege kar nekaj posebnosti. Pogoji in plovila so bili tokrat najbolj na kožo pisani Stanču Logarju iz Burin yachting kluba, ki je dosegel zmago na 1. regati na Rogli na nadmorski višini 1517 metrov. Drugo in tretje mesto sta zasedla člana tekmovalne ekipe Nautic kluba Rogla, Miha Pavlin in Dani Vrečko.

Prva regata v razredu MINI 12 na Rogli je uspela v skladu s pričakovanji, organizator-

ji si želijo ponovitev, možnosti da postane dogodek tradicionalen, so ob sodelovanju z podjetjem Unior, d. d., Program turizem, zelo realne. Prvi navtični vikend na Rogli so organizirali Nautic club Rogla, Turistično društvo Slovenske Konjice in Lions Klub Konjice v sodelovanju s podjetjem Unior, d. d., občinami Slovenske Konjice, Zreče in Biograd na Moru, TIC Slovenske Konjice, LTO Zreče, Kon-tiki, d. o. o. in Burin yachting. Skupaj so uspeli ustvariti dogodek, ki bo na 1517 m jadra polnil tudi v prihodnosti.

Slovske družine imele zabavo na Rogli

Tretja nedelja v juniju je pripomogla k temu, da je na Rogli potekal že 6. festival družin v organizaciji Zavoda iskreni.net ter ostalih sponzorjev, ki so omogočili izvedbo številnih zanimivih dogodkov. Festival je obiskalo približno tisoč slovenskih družin oziroma z drugimi besedami nekaj čez štiri tisoč obiskovalcev. Na njem je sodelovalo preko sto prostovoljcev.

Unitur Turizem oziroma zaposleni so postregli s pestro izbiro gostinskih storitev. Program se je pričel že ob deveti uri z adrenalinskih pohodom, veliko otrok pa se je udeležilo tudi Petrolovega športnega kroga, ki je bil nad vse zanimiv. Diners klub je pripravil (ne)pozabljene igre, kot so skakanje v žakljih in zemljo krast. Nekateri so poskusili svojo spretnost na hoduljah. Otroci so resnično uživali v igrah. Zabavno dogajanje je potekalo tudi v taboru, kjer so otroci za trenutek postali pravi skavti in so si lahko med drugim sami spekli jabolko na ognjišču. V Hotelu Planja so na svoj račun prišli tudi starši. Mnogi so se namreč udeležili predavanja družinske terapevte Andreje Poljanec, ki je spregovorila o mitih starševstva. Tam je potekala še otroška lutkovna predstava. Če pa so starši in otroci čez dan postali utrujeni, je bila v hotelu tudi »mirna sobica«, ki je bila namenjena počitku. Na velikem odru so nastopili še domači ansambel Hlapci ter glasbena gostja Alenka Godec. Na Rogli je v dopoldanskem času potekala tudi družin-

Z objektivom na lov – nova turistična ponuba Dobja

Najmlajši so prepevali skupaj z dvojčicama Prusnik

ska sveta maša, v popoldnevu pa je bil na sporedu še glasbeni koncert v cerkvi. Toliko pozitivne energije, smeha in predvsem prijaznosti na enem mestu.

V Dobju uspešno zaključili projekt Z objektivom na lov

Lovska družina Handil iz Dobja je prijavila na razpis LAS »Od Pohorja do Bohorja« projekt Z objektivom na lov, ki je bil uvrščen v letni izvedbeni načrt LAS. Zaradi pomanjkanja lastnih sredstev je po dogovoru z Občino Dobje ta postala nosilec projekta, LD Handil pa partner.

Projekt je bil z dobrim sodelovanjem nosilca in partnerja v mesecu maju 2012 uspešno zaključen. Opravljen je bil kontrolni pregled s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje, pri katerem ni bilo ugotovljenih pomanjkljivosti, zato izvedeni projekt že služi svojemu namenu. Pri izvedbi projekta so prizadevno sodelovali tudi zaposleni na Razvojni agenciji Kozjansko, za kar jim gre pohvala.

Ob prazniku občine Zreče podelili tudi priznanja

Občina Zreče je v maju 2012 dobila novega častnega občana. Ta naziv so na svečani seji zreškega občinskega sveta, ki so jo pripravili v sklopu praznovanja občinskega praznika, za življenjsko delo podelili Maksimiljanu Brečku.

Nagrajanci ob prazniku Občine Zreče

Polega naziva častnega občana so podelili še srebrni občinski grb, ki ga je prejelo Turistično društvo Resnik-Rogla, in posebno priznanje Janezu Črešnarju.

Turistično društvo Resnik-Rogla, v katerem danes deluje kar 45 krajanov, letos praznuje deseto obletnico delovanja. Med najpomembnejše projekte društva sodi obnova nekdanje šole (doma krajanov), kjer se družijo in ustvarjajo krajanje vseh generacij. Med prireditvami, ki jih organizirajo, so vseskor najodmevnejši Jakobovi dnevi, v sklopu katerih se vsako leto v drugi polovici julija zvrsti več različnih kulturnih in družabnih dogodkov, kot so tekmovanje harmonikarjev za pohorsko coklo, srečanja ljudskih pevcev, likovna prijateljevanja, Jakobov pohod in mnogi drugi.

Posebno priznanje za pogum je župan mag. Boris Podvršnik podelil Janezu Črešnarju iz Radane vasi. 20-letni študent strojništva je v začetku februarja izkazal veliko poguma in hrabrosti, da je iz reke Drave rešil utaplajočo osebo ter ji do prihoda reševalcev pomagal, kar je bilo za nesrečnico rešilno. Za to dejanje mu je tudi mariborski župan izročil občinsko priznanje.

Spominki naj ne bodo lovilci prahu

Na javni natečaj Razvojne agencije Kozjansko za izbor najboljših turističnih spominkov območja »Wellness 3 plus« je prispelo preko 100 predlogov. Med prispelimi jih je bilo 59 iz slovenskega projektnege območja in 49 iz hrvaškega projektnege območja. Tako dobra udeležba je preseгла pričakovanja organizatorja natečaja, bila pa je tudi veliko presežena za strokovno komisijo. Tudi paleta tehnik in gradiv je prikazala precejšnjo mero inovativnosti in prepoznavanje tradicije.

Z natečajem je Razvojna agencija Kozjansko želela pridobiti kakovostne spominke, ki celovito predstavljajo celotno območje natečaja (Obsotelje in Kozjansko ter Dravinjsko na slovenski strani in Krapinsko-Zagorska županija na hrvaški strani), ki ga označuje ponudba dobrega počutja oz. wellness. Z natečajem so spodbudili zanimanje za ustvarjanje inovativnih spominkov, ki ponujajo priložnost za temeljni ali dodatni vir dohodka. Strokovna komisija je bila nad odzivom natečaja v primerjavi z drugimi krajevnimi, re-

Deset najboljše ocenjenih spominkov

gionalnimi in nacionalnimi ocenjevanji zelo navdušena. Tričlansko strokovno komisijo so sestavljali vodilni strokovnjaki s področja spominkarstva v Sloveniji: prof. dr. Janez Bogataj, dr. Vito Hazler in mag. Andrej Dular. Komisija je spominke glede na njihovo kvaliteto izdelave, izvirnost, funkcionalnost in dediščinsko vrednost razdelila v štiri skupine. V zmagovalno skupino je uvrstila le 10 izbranih izdelkov, izbranih izmed širšega nabora najboljših spominkov. Izbrala je tiste, ki v enem najboljše združujejo vse bistvene kriterije. So funkcionalni, tehnično in estetsko dovršeni ter izvorni. Izdelki so kakovostni in so prepoznavni v okolju, iz katerega izvirajo.

Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij odprlo svoja vrata

Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij (KSEVT) je 27. in 28. julija 2012 prvič odprlo svoja vrata za obiskovalce in v dveh dneh gostilo preko 1500 ljudi. Od takrat potekajo priprave na slavnostno odprtje, ki bo 6. septembra 2012, in na prvo stalno razstavo z naslovom Herman Potočnik Noordung: 100 monumentalnih vplivov. Zasnova objekta je delo štirih priznanih slovenskih arhitekturnih birojev: Bevk Perović arhitekti, Dekleva Gregorič arhitekti, Ofis arhitekti in Sadar+Vuga arhitekti. Enotno izhodišče njihovega projekta je bila oblika geostacionarne orbitalne vesoljske postaje Hermana Potočnika Noordunga, ki velja za prvo arhitekturo za vesolje.

Projekt izgradnje KSEVT je vreden 2,8 milijona evrov, od tega je EU iz Nacionalnega

programa za kulturo 2010–2012 prispevala 1,7 milijona, Republika Slovenija 0,3 milijona in Občina Vitanje 0,8 milijona evrov.

V štirih nivojih zgradbe se prepletajo prostori za lokalna društva, splošna knjižnica, večnamenska dvorana, krožna galerija, doktorski oz. študijski del ter večnamenska terasa. Tako je objekt KSEVT najprej »dnevna soba« Vitanja – začetna točka v njegovi izgradnji je bila namreč ideja o celostni revitalizaciji kulturnega doma v Vitanju. Po drugi strani je objekt dom za prvo institucijo na svetu, ki se bo sistematično ukvarjala z ustvarjanjem kulturnega vesoljskega programa. Tukaj se bo odprlo šest mest za mlade (od 25 do 35 let) raziskovalce s področij znanosti in umetnosti, ki jim bo na voljo vsa potrebna infrastruktura ter mednarodno sodelovanje z ameriškimi, ruskimi in evropskimi vesoljskimi programi. KSEVT med drugim podpirajo in sooblikujejo Znanstveno-raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Slovenska matica in Slovenska znanstvena fundacija.

Program KSEVT je pripravljen za naslednjih šest let. Obsega tri stalne, dvoletne razstave (poleg prve še Vesoljski vid ter Kinematografija in vesolje) ter več začasnih razstav ter kulturnih aplikacij, skozi katere bodo svoje delovanje predstavljali raziskovalci KSEVT, ter program za srednje in osnovne šole. S simpoziji, razstavami in prireditvami bodo v KSEVT sočasno nastajali dogodki lokalnega, regionalnega in planetarnega pomena. Vitanju objekt prinaša boljše sobivanje dejavnosti v občini ter pomembno pionirsko zavest za prihodnje generacije.

Septembra bo tudi uradno odprtje KSEVT

Občina Dobrna razglašena za najbolj zeleno občino leta 2011

Na letošnji drugi natečaj za najbolj zeleno občino v Sloveniji, katerega je organiziral Fitmedia d. o. o., nosilec blagovne znamke Zelena Slovenija, se je prijavilo 28 občin, od tega 4 mestne, 14 občin v razredu nad 5.000 prebivalcev in 10 občin v razredu do 5.000 prebivalcev.

Strokovno komisijo so sestavljali dr. Franc Lobnik (predsednik Sveta RS za varstvo okolja kot predsednik komisije), mag. Katja Buda (vodja sektorja za okolje in podnebne spremembe na Ministrstvu za okolje in prostor), Saša Kek (Skupnost občin Slovenije), Mateja Eržen (Združenje občin Slovenije), Jože Volfand (prokurist FitMedie in glavni urednik revije EOL) in dr. Darja Majkovič (direktorica za raziskave in razvoj na FitMedii). Občine so med seboj tekmovali na naslednjih področjih: odpadki, vode, energetika, komuniciranje in ozaveščanje, trajnostni promet in ostalo.

Zaključna prireditev je bila 31. januarja 2012 v Mestni hiši Mestne občine Ljubljana, kjer so nominirane občine na kratko predstavile svoje ključne okoljske dosežke in projekte. Tako se najbolj zelene občine v Sloveniji odlikujejo predvsem po pristopu k energetski učinkovitosti in racionalizaciji porabe električne in toplotne energije ter izgradnji kolesarskih in peš poti, ki prebivalcem omogočajo korak naprej k trajnostni mobilnosti. Veliko naporov usmerjajo v zagotavljanje dostopnosti vodovoda in kanali-

zacije ter čiščenje odpadnih voda. Vse boljša ozaveščenost med občinami se kaže tudi pri oblikovanju občinskih proračunov. Občina Dobrna je v letu 2011 namenila 33 % občinskega proračuna okoljskim investicijam. Občine namenjamo veliko pozornosti tudi izobraževanju in osveščanju občanov.

Po kratkih predstavitev nominiranih občin in po predhodnih pregledih vseh prijav je strokovna komisija za zmagovalne razglasila naslednje občine:

- najbolj zelena mestna občina 2011: Ljubljana,
- najbolj zelena občina 2011 nad 5000 prebivalcev: Vrhnika,
- najbolj zelena občina 2011 do 5000 prebivalcev: Dobrna.

Zmagovalne občine smo poleg častnega naziva prejele tudi članstvo v Zelenem omrežju Zelene Slovenije.

Posebna priznanja za najbolj zelene občine na področju ravnanja z odpadki so prejele občine Borovnica, Vrhnika in Velenje.

Čebelam prijazna občina Dobrna

Ob dnevu čebelarstva turizma, ki je bil 3. decembra 2011 v Čebelarstvu centru na Brdu pri Lukovici, so se predstavile dobre prakse čebelarstva turizma, razglašeni pa so bili tudi rezultati natečajev za Zlati medenjaki, naj čebelarstvo, naj čebelarstvo turistična pot, čebelam najbolj prijazna občina in podjetje ter zmagovalce natečaja čebelarstva fotografije. Številni obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo zmagovalnih čebelarstevskih fotografij, prispelih na natečaj in razstavo medenjakov, ki so jih lahko tudi poskusili.

Čebelarstva zveza Slovenije, Javna svetovalna služba v čebelarstvu je v lanskem letu preko projekta Ohranimo čebele pozivala vse slovenske občine in podjetja, da opišejo svoje aktivnosti, ki jih izvajajo za ohranitev okolja in čebel in se potegujejo za naziv Čebelam najbolj prijazna občina in podjetje v letu 2011. Tudi Občina Dobrna se je odzvala pozivu na vseslovenski izbor za čebelam najbolj

Ob podelitvi priznanja

prijazno občino. Na razpis se je prijavilo 18 slovenskih občin in 11 podjetij. Občina Dobrna je prejela 3. mesto v kategoriji čebelam najbolj prijazne občine. Veseli smo, da se je Občina Dobrna uvrstila med najbolj čebelam prijazne občine, velika zahvala pri tem pa gre predvsem aktivnostim Čebelarstva društva Dobrna, ki jih izvajajo na področju ohranjanja okolja in čebel.

S Heliosom do obnovljenega farovškega vodnjaka na Žusmu

Projekt obnove farovškega vodnjaka na Žusmu je eden od štirih izbranih med 35 projekti (prijavilo jih je 29 občin), katerih obnovo bo letos financirala Skupina Helios ob podpori Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Gre za projekt Heliosovega sklada za ohranjanje čistih slovenskih voda, v okviru katerega finančno podpira obnovo slovenskih krajevnih vodnjakov ter razvoj in nastanek vodnih učnih poti. Za obnovo farovškega vodnjaka na Žusmu v občini Šentjur je bilo iz tega sklada odobrenih 2.750 evrov sofinancerskega denarja, v začetku junija pa so bile podpisane tudi pogodbe o obnovah. Vrednost investicije z DDV sicer znaša 7.845 evrov, od tega je ocenjenega prostovoljnega dela za 1.569 evrov.

25 učencev in mentorjev štirih nagrajenih osnovnih šol, ki so sodelovali pri izdelavi idejnih zasnov vodnih učnih poti, med njimi tudi predstavnik OŠ Slivnica pri Celju, se je odpravilo na celodnevni izlet in druženje v Kobilarno Lipica. Ob tej priložnosti so učenci predstavili in prejeli priznanje za svoje idejne zasnove vodnih učnih poti v letu 2011. OŠ Slivnica pri Celju je pripravila najobsežnejšo vodno učno pot Voda je dobrina, ki v 25. točkah predstavi vse, kar je zanimivega okoli Žusma in je povezano z vodnim krogom.

Nad črna odlagališča

Občina Šentjur še zmeraj aktivno nadaljuje prizadevanja za čim boljšo vključenost občanov v organizirani odvoz odpadkov. Do

Žal še vedno gozd nekaterim predstavlja smetišče

sedaj se je v organizirani odvoz že vključilo okoli 75 % gospodinjstev na območju šentjurske občine, z akcijo pa bomo še nadaljevali. Prav tako se zavedamo ključnega pomena preventive in osveščanja glede odlaganja in ravnanja z odpadki.

Breme preteklosti in desetletij nepravilnega ravnanja je namreč zelo občutno, saj je na območju šentjurske občine evidentiranih 186 črnih odlagališč odpadkov. Največ tam, kjer beležijo slabšo vključenost v organizirani odvoz. Za čim prejšnjo in učinkovito sanacijo si občina prizadeva v sodelovanju z JZ Inštitutom za okolje in prostor v okviru projekta REMEDISANUS – Izboljšanje kvalitete življenja prebivalstva in ohranjanje biotske raznovrstnosti skozi rehabilitacijo in sanacijo onesnaženih lokacij. Projekt obsega čiščenje in sanacijo desetih večjih črnih odlagališč po različnih krajih občine.

Prizadevanje za čistejšo okolje se kaže tudi v sodelovanju v čistilnih akcijah, te so po šentjurskih krajevnih skupnostih že tradicionalne, letos pa so se ponovno vključili tudi v akcijo Očistimo Slovenijo. Prostovoljci so v njej zbrali 27.250 kg odpadkov, od tega skoraj dve toni embalaže, dobrih osem ton kosovnih in kovinskih odpadkov, ostalo so bili mešani komunalni odpadki.

Kar rekordna pa je bila spomladanska akcija odvoza nevarnih odpadkov. V Občini Šentjur so namreč zbrali preko 10,2 tone nevarnih odpadkov ali 0,55 kg na prebivalca. To je največ na območju v celjski regiji, kjer službo ravnanja z odpadki opravlja podjetje Simbio. Največ je bilo zbrane zavržene elektronske opreme (5,5 t), sledijo premazi in lepila (1,1 t), odpadna motorna olja (1,05 t), nato akumulatorji, baterije in škropiva (0,87 t).

Poleg omenjenih akcij občina skrbi za zaščito okolja in ohranjanje naravnih bogastev tudi s pomočjo ustreznega informiranja javnosti in preko sistema vzgoje in izobraževanja v šolah in vrtcih.

Občina Slovenske Konjice na področju javne razsvetljave privarčevala dobrih 18.000 €

Učinkovita raba energije in omejevanje svetlobnega onesnaževanja okolja je od leta 2010 pomemben segment urejanja javne razsvetljave v občini Slovenske Konjice. Takrat se je namreč pristopilo k sistematični sanaciji javne razsvetljave na področju celotne občine. Glavni cilji, ki se ob tem zasledujejo, so zmanjšanje uporabe energetskega potratnih in neučinkovitih svetilk, ter zadostitev sve-

tlobno-tehničnim parametrom na posameznih prometnicah. Z izdelanim Akcijskim načrtom, ki predvideva zamenjavo neustreznih svetilk do leta 2016, je bilo do začetka letošnjega leta zamenjanih že preko 400 svetilk. Svetilke so se nadomestile z varčnimi in visoko učinkovitimi LED svetilkami domačega proizvajalca, družbe Grah Automotive. Prednost LED svetilk je namreč tudi v tem, da zaradi dolge življenjske dobe praktično ne potrebujejo vzdrževanja.

Z vsemi zamenjavami se je tako v lanskem letu privarčevalo preko 18.000 € pri tokovini in električni energiji. Prihranki so bili doseženi kljub temu, da so širili mrežo javne razsvetljave in da so postavili nove odjemnike električne energije.

Za lepši jutri – Nasvet za EKO planet

V medijih kar naprej poslušamo, kako svet uničujemo, da bi ga izboljšali, pa storimo bolj malo. Tudi mene se je to dotaknilo. Želela sem svet ohraniti vsaj takšen, kot je, a sem spoznala, da sama ne bom mogla veliko storiti. Dobila sem priložnost.

Skavti na dom prejemo glasilo Skavtič. V eni izmed števil je Urška Mali objavila, da išče deset deklet, ki bi sodelovala v projektu Save Our World in znotraj tega projekta ustvarila svoje lokalne projekte. Tako je nastal moj projekt Nasvet za EKO planet. Lokalni projekt Nasvet za EKO planet je potekal med 18. in 25. februarjem 2012.

V soboto, 18. februarja, smo v Hotelu Planja na Rogli organizirali prvo ekološko tržnico, na kateri so sodelovale turistične kmetije Ravničan, Ločnikar in Arbajter. Predstavljale in prodajale so svoje izdelke. V torek, 21. februarja, smo v Hotelu Planja na Rogli pripravili prvo ekološko delavnico. Otroci, ki so počitnikovali na Rogli, so z nami preživeli ekološki dopoldan. Vodili smo ga člani klana Zreče 1. Iz starih plasten, časopisnega pa-

Zreška tržnica je ob sobotah polna domačih dobrot

pirja ter zamaškov smo izdelovali »šparovčke« in igro spomin. V soboto, 25. februarja, sta druga ekološka tržnica in delavnica potekali v Zrečah na tržnici.

Upam, da smo otrokom vsaj malo približali koristnost že uporabljenih stvari in ekološko pridelana živila. Projekt sem izvedla s pomočjo Občine Zreče in TIC. Pri tem so mi pomagali Urška Firer ter skavti Stega Zreče 1. Vsem iskrena hvala.

Maja Mikuš

Tudi v Dobju je pričela obratovati prva čistilna naprava.

Občina Dobje je pred leti sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih voda, s katerim je predvideno, da se do leta 2017 očistijo odpadne vode v občini Dobje.

Operativni program zaradi razpršene poselitve ne predvideva gradnje centralne čistilne naprave, ampak več manjših. Pred kratkim je pričela obratovati rastlinska čistilna naprava za del naselja Dobje, ki po prvem strokovnem pregledu ustrezno deluje.

Občina Dobje se je letos na razpis LAS prijavila projekt z nazivom Za čistejšo okolje v Občini Dobje, ki obsega izgradnjo dveh manjših čistilnih naprav v vasi Ravno. Projekt je bil potrjen s stani LAS. Jeseni je predvidena izgradnja male čistilne naprave za 25 PE ter ena s SBR tehnologijo za 30 PE, kar bo pripomoglo k čistejšemu okolju v vasi Ravno.

Biološka čistilna naprava v Dobju

Mladinska izmenjava med pobratenimi občinami Šentjur, Saint Florent sur Cher in Neu Anspach

Mladinski center Šentjur (MCŠ), ki deluje pod okriljem Razvojne agencije Kozjansko, je v sodelovanju z Osnovno šolo Hruševac Šentjur med 20. in 27. majem izpeljal mladinsko izmenjavo med pobratenimi občinami Šentjur, Saint Florent sur Cher (Francija)

Mladi iz pobratenih občin so se v Šentjurju dobro počutili

in Neu Anspach (Nemčija).

Glavna tema projekta 3 towns – 1 game, financiranega s strani Evropske unije, programa Mladi v akciji, je bilo izobraževanje, ki je temeljilo na športu, aktivnostih na prostem, umetnosti in kulturi. Tako so na plesnih, glasbenih, ustvarjalnih, fotografskih in video delavnicah skupaj ustvarjali, peli, plesali in premagovali jezikovne in kulturne predsodke in strahove ter gradili in utrjevali prijateljstvo, medsebojno razumevanje in spoštovanje.

Mladi iz Francije in Nemčije so teden dni bivali pri gostiteljskih družinah, kar jim je kljub napornemu urniku raznovrstnih aktivnosti, omogočilo dobro spoznanje naš tempament in način življenja. Poleg Šentjurja so obiskali še Celje in Ljubljano, si ogledali znamenitosti in posebnosti ter začutili utrip slovenskih mest.

Da je bilo gostom tukaj všeč in da so se naučili tudi kaj novega, so pokazali na zaključni prireditvi, kjer so gostiteljskim družinam pripravili pester kulturni program. Naslednji dan, na dan odhoda, so tekle tudi solze, a lahko se potolažimo, saj se bodo mladi ponovno srečali naslednje leto, ko bo mladinska izmenjava v Neu Anspachu v Nemčiji.

Tvoje dejanje šteje naj projekt za mlade 2011

Mladi zaslužni za projekt Tvoje dejanje šteje

»Za večplastne in mladim zanimive pristope k približevanju tematike demokracije in odločevalskega procesa v lokalnih in nacionalnih oblasteh mladim, vzpodbujanje njihovega zanimanja za aktivno participacijo v lokalni skupnosti in osveščanju mladih, da njihova dejanja štejejo,« je utemeljitev, s katero je Mladinski center Šentjur, ki deluje pod okriljem Razvojne agencije Kozjansko, prejel priznanje Naj projekt za mlade 2011.

Priznanje je predstavnikom mladinskega centra in mladim, ki so sodelovali na projektu, podelil direktor Urada za mladino Republike Slovenije mag. Peter Debeljak na letošnji Mladinski tržnici v Ljubljani, ki je potekala na Kongresnem trgu 17. maja. Da je projekt Tvoje dejanje šteje, ki ga je MCŠ leta 2010 prijavil na razpis programa Mladi v akciji – program Evropske komisije, dobro uspel priča tudi podatek, da je mladinski center uspel vanj vključiti več kot 300 mladih iz občine Šentjur.

Od osnovnošolcev, ki so poslušali predavanja o lokalni samoupravi, participaciji, se pripravljali in sodelovali na kvizu, do dijakov in študentov, ki so se udeležili dveh mladinskih taborov, obiskali državni zbor, državni svet in Ustavno sodišče Republike Slovenije do mladih različnih starosti, ki so preigravali družabno igro ... Konec koncev je ekipa mladinskega centra večkrat po dolgem in počez prepotovala občino in tako mladim približala znanje, ki zna biti še kako koristno. V okviru projekta sta nastala družabna namizna igra Spoznaj svojo občino! in priročnik Od občana do župana.

Žene nas kreativnost

Mladinski skupini Živci kreativci in Gvozdeni ob podpori Mladinskega centra Šentjur (MCŠ), ki deluje pod okriljem Razvojne agencije Kozjansko, izvajata projekt oziroma transnacionalno mladinsko pobudo Žene me kreativnost, financirano s strani Evropske unije, programa Mladi v akciji.

V okviru projekta bodo mladi izvedli izobraževanje in usposabljanje za mlade, ki bi želeli

Tudi z glasbo »gnali« kreativnost

postati mladinski promotorji, ter dve prireditvi, s katerima želijo spodbuditi mlade k participaciji v svoji lokalni skupnosti.

Tako so na šentjurskem Mestnem trgu v torek, 26. junija, izvedli festival Žene me kreativnost. Več kot 40 mladih iz Slovenije in Hrvaške je pripravilo 22 različnih aktivnosti za mlade: od foto orientacijskega pohoda, turnirjev v namiznem tenisu, šahu, družabne igre 4 v vrsto do ustvarjalnih in umetniških delavnic, kot je rimanje skupinske pesmi, risanja skupinske slike, spoznavanja občine Šentjur, hip-hop delavnice, zumbe, interaktivnega predavanja o zdravemu načinu življenja, delavnice o imprologiji in učenja igranja na tolkala. Mladi so lahko šli še na masazo obraza, poslikavo telesa ... cel dan so se pekale palačinke in stiskale limone za limonado. Festival se je zaključil z akustičnim koncertom.

Podoben dogodek za mlade bo tudi v Gvozdu na Hrvaškem, ko bodo mladi iz Šentjurja obiskali tamkajšnjo mladino.

V avgustu poteka tudi usposabljanje za mladinske promotorje. Letos se bo v Šentjurju usposobila že tretja generacija mladinskih promotorjev. To so mladi prostovoljci, ki se naučijo izvajanja iger za delo z mladimi in samostojno načrtovati, oblikovati in izvesti delavnice za mlade. Tako mladinski promotorji spodbujajo medvrstniško učenje.

Mladi iz obeh držav si bodo na srečanjih izmenjali izkušnje in primere dobrih praks ter tako obogatili svoje znanje z mladinskega področja. Morda bo za koga izmed njih to tudi prvi korak pri izbiri študija in poklica.

Pri 200 letih najlepša v Sloveniji

Za OŠ Blaža Kocena Ponikva je bilo minulo šolsko leto še posebej praznično in slovesno, saj so s prireditvijo Stoji učilna zidana 23. maja 2012 obeležili tri pomembne obletnice. Tako so praznovali 200-letnico organiziranega šolstva na Ponikvi, 150-letnico izida prvega atlasa kartografa Blaža Kocena ter 150-letnico smrti Antona Martina Slomška. Za začetke šolstva na Ponikvi sicer štejejo nedeljske šole, prvič pa se je uradni pouk v šolski stavbi na Ponikvi pričel februarja 1812. Trivialko sta ravno v tej stavbi obiskovala

Ponkovski učenci obiskovalcem prikazali pouk nekoč

Anton Martin Slomšek in kartograf, t.i. oče slovenskega atlasa, Blaž Kocen, po katerem šola ponosno nosi ime. Na oba rojaka so tako v šoli kot v celotnem kraju izjemno ponosni, saj sta ime domačega kraja vsak z delovanjem na svojem področju ponesla daleč naokoli. Spomin na njuno delo je bila rdeča nit prireditve, na kateri je OŠ Blaža Kocena Ponikva proslavila tudi laskavi naziv najlepše urejene šole v Sloveniji po izboru Turistične zveze Slovenije.

Sicer šola na Ponikvi od leta 2007 domuje v novozgrajenem sodobnem objektu s pripadajočim športnim parkom, ki je praktično ves čas zaseden. Kot takšna je pravo srce kraja, saj se na šoli odvija ogromno aktivnosti in živi tudi v popoldanskem času. Lani je pri šoli zaživel učni čebelnjak, v katerem učenci poglobljeno spoznavajo življenje čebel.

Jubilej POŠ Blagovna

Praznično je bilo tudi na POŠ Blagovna, kjer so s prireditvijo 25. maja 2012 obeležili 110-letnico šolske zgradbe na Blagovni. Pester program so oblikovali številni sedanji in nekdanji učenci.

Interdisciplinarni mladinski raziskovalni tabor Rogla 2012

Zveza za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS) že od leta 1967 predvsem v času poletnih počitnic organizira mladinske raziskovalne taborne in ustvarjalne poletne šole, ki so namenjene vsem mladim, ki hočejo več, kot jim ponujajo šolske klopi. Letos bodo že drugič v sodelovanju z ZOTKS in Skladom za ohranjanje narave Pohorja ter ob podpori Društva ljudske tehnike Zreče, podjetja Unior, d. d., Program Turizem in Zavoda za varstvo narave Republike Slovenije organizirali Interdisciplinarni mladinski raziskovalni tabor Rogla 2012. Tabor, ki bo potekal med 25. in 31. avgustom 2012 na Rogli, je namenjen mladim od 14. leta dalje, ki želijo del svojih počitnic posvetiti raziskovanju. Izkušeni mentorji jih bodo vpeljali v terensko raziskovalno delo ter v njih spodbujali raziskovalno žilico.

Letos so za mlade pripravili pet zanimivih delavnic, in sicer:

- botanika,
- spoznajmo svet mineralov, kamnin in fosilov v okolici Zreč,
- izviri zdravilnih vod na J Pohorju in ljudske zgodbe/legende, ki so se splet(a)le okrog njih,
- izročilo nabiranja zdravilnih zelišč, zdravilnih pripravkov iz njih in ljudskih zdravilnih tehnik na južnem Pohorju,
- ekologija in zdrav način življenja.

Poleg raziskovanja bodo v primeru lepega vremena izvedli tudi nočni lov na metulje, poskrbeli za adrenalinski spust s sankami ter panoramski ogled, na taboru pa bo čas in možnost tudi za različne športne-družabne aktivnosti, kot so: uporaba športne dvorane, notranjega bazena, zunanjih igrišč ... Letos je zelo ugodna promocijska cena; prispevek za udeležbo v višini 90 evrov. Prosimo, da informacijo o taboru posredujete vsem, za katere menite, da bi jih udeležba na taboru zanimala. Več informacij najdete na <http://tabori.zotks.si> (v levem meniju izberite Tabori v letu 2012, nato pa Interdisciplinarni mladinski raziskovalni tabor). Lahko pa pišete tudi na tabori@zotks.si ali pokličete na 01 25 13 727.

Narava in človek

(Izvodlek iz prispevka za natečaj: Mladi možgani Evrope, kjer so dijaki Solskega centra Šentjur zmagali: David Šket, Adrijana Golej, Štefan Vipotnik)

Tisti, ki opazuje lepoto Zemlje, najde zaloge moči, ki bodo zdržale, dokler bo trajalo življenje. Koliko simbolične, pa tudi prave lepote je v seljenju ptic, v plimi in oseki MORJA, v zvutih popkih, pripravljenih na pomlad. Nekaj neskončno zdravilnega je v ponavljajočih se pripevih narave – zagotovilo, da po noči pride zora in po zimi pomlad. Ko bi Zemlja merila v premeru le nekaj čevljev in bi nekje lebdela nekaj čevljev nad nekim poljem, bi jo ljudje prihajali občudovat od vsepovsod ... Čudili bi se vsem bitjem, ki bi hodila po površini krogle, in vsem bitjem v vodi. Ljudje bi jo razglasili za sveto, ker bi bila edina, in bi jo zavarovali, da je ne bi nič prizadelo. Evolucija nam je pokazala, da nič ne ostane nespremenjeno: celine

Dijaki Solskega centra Šentjur

se pomikajo čez oceane, pragozdovi se spreminjajo v puščave in dinozavri se umikajo svilnatim mravljinčarjem. In če sta nekoč potek evolucije narekovala veter in sonce, je bližnja prihodnost tega planeta v mislih in dejanjih človeka. Uravnoveženost in boj med pohlepom, sočutjem, strahom in razumom bosta odslej odločala o usodi vsega živega na Zemlji. Narava sama uniči vsakogar, ki ne pozna meja svojih moči. Narava je bila vedno neomejeno prijazna z nami, človeštvu je pomagala, da se je pojavilo, se dvignilo in okrepilo. Velikodušno nam je dala vse, kar je nakopičila v milijardah let razvoja. Postali smo močni in mogočni, toda kako smo se odzvali na to dobroto? Filozofsko vprašanje: antropocentrično ali ekocentrično? ETIČNO? MORALNO?

Narava nam ponuja vse, na nas je, kako bomo trajnostno gospodarili z vsemi njenimi dragocenostmi: tla, voda, zrak, živalske, rastlinske vrste, predvsem pa, kako bomo spoštovali človeško življenje, ŽIVLJENJA – tudi tista otroška, ki so žrtve zlorab, pomanjkanja hrane, zdravil, vojne, tudi tistega, ki je žrtev političnih režimov, in tistega, ki je že star in onemogel, ali tistega, ki je nenadoma končal v hipu zaradi strela iz puške ali zaradi bombnega napada ... Človeštvo mora ravnati z veliko etično odgovornostjo. MORA. Harmonija odnosov prinaša zdravje, pri čemer je pomembna socialna vključenost tudi tistih, ki so drugačni in posebni, kar potrjuje naš pravičen odnos in pripravljenost do tistih, ki so posebni, drugače nadarjeni. Tako smo kot razredna skupnost bogatejši, ker imamo med nami Štefana. Štefan je naš poet, tako nam in vam poklanja pesem, v kateri zaznamo izpoved – saj jo poznate – tisto Minattijevo ... »Nekoga moraš imeti rad, pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen, nekomu moraš nasloniti roko na ramo, da se lačna nasiti bližine ...«

*Vsak trenutek v naravi,
srce mi okrepi,
sveži zrak,
pa me razveseli.*

*Vsaka stvar,
ki mi jo narava da,
nekaj je posebnega,
vredna je zlata.*

*Pomlad, jesen,
zima in poletje,
vsak dan novo doživetje,
edinstveni so darovi vsi,
ki se od narave jih dobi.*

*Ko sem poklic izbiral,
sem na to se oziral,
vem, da prav sem izbral,
NARAVO BOM VAROVAL!*

Štefan Vipotnik

Jubilejna 50. tekma »LEDIK – OŽENJENI« na Dobrni

Zmagovalna ekipa »Ledičnik«

Letos je na Dobrni na velikem travnatem igrišču potekala tradicionalna nogometna tekma med ekipama LEDIK in OŽENJENI. Vendar tokrat ni bila samo tradicionalna, ampak tudi jubilejna – letos so namreč praznovali že 50. tekmo. Po že ustaljeni praksi se je, kljub slabemu vremenu, zbralo veliko navdušencev ter občudovalcev nogometa in dobre družbe.

Program se je pričel ob 13.00 uri, ko so se na igrišču pomerili najmlajši nogometaši, ki so prikazali, da na Dobrni ne primanjkuje talenta ter dobrih mladih nogometašev. Takoj po odigranem srečanju so na igrišče stopili najstarejši – tisti, ki so prvi pred 50 leti začeli s to prireditvijo in veljajo za zgled vsem udeležencem. Omenjeni veterani so se pomerili s starejšimi igralci, oboji pa so na igrišču pokazali veliko mero želje po zmagi ter športnega duha. Na koncu je prireditev dočakala vrhunec, ko so na igrišče stopili igralci LEDIČNIH in OŽENJENIH. Ob močnem dežju je bila tekma zelo dinamična in razburljiva vse do zaključka. Ob izenačeni igri je na koncu zaslužen zmagala ekipa LEDIČNIH z rezultatom 7:5. Druženje se je nato nadaljevalo ob igrišču, kjer so nekateri analizirali potek tekme, drugi pa obujali spomine na pretekle dvoboje – tudi tistega prvega pred 50 leti.

Ob tej priložnosti se ND Dobrna zahvaljuje vsem, ki so pripomogli pri organizaciji jubilejne 50. tekme LEDIK-OŽENJENI.

Čebelarstvo na območju občine Dobrna

Organizirano čebelarstvo na območju občine Dobrna po izjavah čebelarjev in krajanov Dobrne sega v leto 1936. Pred tem je bilo čebelarstvo v Dobrni sicer neorganizirano, razpršeno po celem območju Dobrne. Leta 1976 je bil organiziran čebelarski krožek, ki je deloval kar nekaj let izmenoma pod mentorstvom učitelja Ambroža, g. Žerjava in g. Rošerja.

V zadnjem desetletju je delovanje društva postalo živahnejše. Število članov se je nekoliko povečalo, predvsem pa je pomembno, da se je društvo pomladilo. V društvo je vključenih približno 25 članov in članic. Čebelarijo s približno 150. panji. Društvo že vsa leta skrbi za izobraževanje svojih članov. Tako je v preteklosti vsaj enkrat letno organiziralo izobraževanje na področju zdravstvenega varstva čebel.

Želja Čebelarskega društva Dobrna je, da vključi v svoje vrste čim več mladih. S tem namenom in s poslušom ravnateljice Osnovne šole Dobrna je začel v letu 2008 na šoli delovati čebelarski krožek za mlajšo in starejšo skupino otrok, kjer se otroci seznanijo z osnovami teorije in prakse čebelarjenja in dobijo motivacijo za nadaljnje delo s čebelarstvom. Prvi dve leti je krožek vodil mag. Rudi Zanoškar, zadnji dve leti pa ga vodi g. Andrej Jernej. V krožek je bilo tako v prvih treh letih povprečno vključenih 26 otrok. Praktični del čebelarjenja so sprva izvajali v od šole bolj oddaljenem čebelnjaku našega člana, februarja lani pa so se prijavi na razpis Čebelarske zveze Slovenije za izbor čebelarskih društev, v okviru katerih delujejo čebelarski krožki.

Na prijavi so bili uspešni in zdaj imajo učni čebelnjak pred njim pa uredili vrt medovitih rastlin, ki se vseskozi dopolnjuje. Pomembno je predvsem to, da so otrokom zagotovili pogoje za delo v čebelarskem krožku in da med mladimi širijo zavest o varovanju in ohranjanju našega okolja.

Da so v društvu zares aktivni, so opazili tudi svetniki v občini Dobrna. Junija letos društvo prejelo Bronasti grb Občine Dobrna, za več kot 7 desetletij delovanja društva, za osveščanje članov in družbenega okolja o pomenu čebelarstva, skrb za čebelarski podmladek in prireditve, s katerimi promovirajo lastno dejavnost in ohranjanje naravnega okolja. Priznanja so zelo veseli in so nanj ponosni. Ponosni pa so tudi na priznanje, ki ga je prejela Občina Dobrna v letu 2011 na vseslovenskem izboru za Čebelam prijazne občine. Čebelarska zveza Slovenije je med 18 občinami iz Slovenije priznanje za tretje mesto podelila Občini Dobrna.

Člani ČD Dobrna se tudi v bodoče nadejajo dobrega sodelovanja z vsemi dosedanjimi partnerji. Upajo, da ne izgubijo časa in elana za prostovoljno delo, ki ga je v današnjem tempu življenja vse manj in da bodo še naprej tako marljivi, kot so tudi čebele, ki so naš vzgled.

Življenje v času Rifniške zvezde

Vsakdo ve, da se na Rifniku nahaja arheološko najdišče. Ampak ali veste, kako so ljudje na Rifniku živeli? V organizaciji Zavoda ETNO-EKO bo v okviru mladinske pobude 8. septembra 2012 na Rifniku potekal dogodek, ki so ga poimenovali Skrivnosti rifniške zvezde. Mladi želijo na dogodku predstaviti življenje na Rifniku skozi zanimive delavnice, kot so tkanje blaga, gradnja prazgodovinske hiše, izdelovanje mozaikov, izdelovanje keramike iz gline itd. Vsako uro med 10. in 18. bo potekalo tudi vodenje po Rifniku in po delavnicah. Vabijo vas, da skupaj z njimi odkrivате skrivnosti Rifniške zvezde in da se podate na razburljivo pustolovščino na lov za rifniško zvezdo.

100 ljudi 100 čudi

Na pobudo Društva prijateljev mladine Slovenske Konjice se je v okviru Konjiških dni v ponedeljek, 18. 6. 2012, na Mestnem trgu pred Domom kulture odvila prireditev 100 ljudi 100 čudi. Prireditev oziroma projekt je del mednarodnega sodelovanja mladinskih organizacij Slovenije in Hrvaške.

Organizatorja, Občina Slovenske Konjice in Društvo prijateljev mladine Slovenske Ko-

100 ljudi 100 čudi na konjiškem Mestnem trgu

njice, sta k sodelovanju povabila vse organizacije, ki se srečujejo z invalidnimi osebami na lokalnem nivoju. Svoje delovanje so predstavili: Društvo gibalno oviranih Slovenije – Vizija, Območno društvo invalidov Dravinjske doline, Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče, Osnova šola Loče, Osnovna šola Podgoro – enota V parku, varovanci Lambrechtovega doma, Osnovna šola Ob Dravinji ter konjiški gimnazijci.

Obiskovalcem so gimnazijci razdelili slogane na temo nestrpnosti, v delavnicah pa so si lahko izdelali spominek na prireditve.

100-letnica PGD Oplotnica

Zadnji vikend v juniju je dogajanje v Oplotnici zaznamovalo praznovanje 100-letnice PGD Oplotnica. Praznovanje lahko mirno označimo za dogodek leta v Oplotnici in ob spremljanju požrtvovalnega in odlično organiziranega dela članov in članic gasilskega društva lahko zapišemo, da kaj takšnega zmorejo samo gasilci.

Praznovanje se je začelo v petek, 29. junija, ob 18. uri s slavnostno akademijo v dvorani oplotniškega KTC, ki so se ga poleg župana Matjaža Orterja in njegove soproge udeležili tudi skoraj vsi občinski svetniki ter predstavniki številnih gasilskih društev in organizacij iz ožje in širše okolice občine Oplotnica. Med gosti velja še posebej omeniti predsednika GZ Slovenije Toneta Korena in predsednika GZ Slovenska Bistrica Alojza Kocjančiča. Kratkemu kulturnemu programu je sledil uradni del prireditve z nagovori, nato pa najbolj svečani trenutek – podelitev

številnih priznanj najbolj zaslužnim članom PGD Oplotnica. Že število priznanj, po besedah predsednika GZS, edinega zares otipljivega plačila za prostovoljstvo, je dalo slutiti, kako zelo uspešno in delovno je PGD Oplotnica.

Sobotno dogajanje se je začelo že ob 9. uri dopoldan, in sicer z osrednjo helikoptersko vajo, v kateri so sodelovala vsa društva GZ Slovenska Bistrica in helikopterska enota Slovenske vojske s helikopterjem Bel 412 ameriške izdelave. Vaja je pritegnila številno občinstvo, še posebej otroke, za katere je bila ta redko videna atrakcija zares prava paša za oči. Po zaključku gašenja insceniranega požara v Foštu nad Oplotnico so si lahko ogle-

dali notranjost tega letečega čudesa, nekaj srečnežev pa se je lahko z njim celo popeljalo in si s ptičje perspektive ogledali Oplotnico in okolico.

V popoldanskih urah se je začelo dogajati pod šotorom pred gasilskim domom, v katerem je potekalo družabno srečanje z mladimi, malo manj mladimi, zdomci in priseljenci.

Za gasilce se je najpomembnejši dogodek začel v nedeljo ob 14. uri z zborom gasilcev in sprejemom gostov. Takoj zatem je sledila veličastna parada gasilskih društev in preko 60 gasilskih vozil, vse od najstarejših na človeško in konjsko vleko, do najnovejših od katerih so, vsaj nekatera, predstavljala vrhunec tehnološkega napredka na področju gasilske opreme.

Najbolj svečani del prireditve je bil krst novega, vrhunsko opremljenega orodnega vozila in nove motorne brizgalne. Opravil ga je domači župnik Roman Štus, ki je v jedrnatem nagovoru izrazil pobožno željo, da bi se vozilo čim manjkrat umazalo v resničnem požaru. Ko bi le videli, kako so ob njegovih vzpodbudnih besedah od sreče in zadovoljstva sijala lica gasilk in gasilcev – skoraj bolj kot bleščeče nova zunanost novega orodnega vozila!

In kot je pri gasilcih že v navadi, se je tudi ta visoki jubilej zaključil z veselim rajanjem pozno v nočne ure. Če dodamo še podatek, da so za vzdušje na plesišču in pod šotorom s svojim obširnimi repertoarjem poskrbele Vesele Štajerke, boste zlahka verjeli besedam iz uvoda: za kaj takega znajo poskrbeti samo gasilci! Čestitamo!

Parada gasilskih društev in vozil si je ogledalo veliko obiskovalcev

IZBOR TURISTIČNIH PRIREDITEV NA OBMOČJU LAS »OD POHORJA DO BOHORJA«

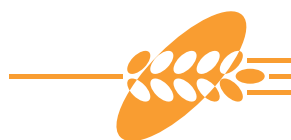
Dobje Pokaži kaj znaš zadnja nedelja v juliju	Teden starih obrti in običajev 27. avgust–1. september	
Dobrna Zaključek Glasbenega poletja z Nušo Derenda 7. september Zdraviliška dvorana	Mlinarska nedelja 9. september pri Vovkovem mlinu	Koncert Ljudskih pevkv Dobrna – Res lušno je tu pri nas 16. september Kulturni dom Dobrna
Oplotnica Martinov pohod in martinovanje v centru Oplotnice 10. november	Miklavžev koncert 4. december	Koledovanje 16. december
Slovenske Konjice Tradicionalna naznanitev trgatve 15. september Slovenske Konjice	Tradicionalno martinovanje 10. november Slovenske Konjice	Tradicionalni zimski vzpon na Stolpnik 26. december
Šentjur 4. tradicionalni Guzajev pohod 26. avgust Planina pri Sevnici–Prevorje	35. Angelska nedelja 2. september Planina pri Sevnici	Bučn'ce 13. oktober Mestni trg, Šentjur
Vitanje Odprtje Kulturnega središča evropskih vesoljskih tehnologij v Vitanju 6. september	Odprtje razstave 100 monumentalnih skic Hermana Potočnika Noordunga 7. september	Holcerija drugo nedeljo v avgustu Športno igrišče Vitanje
Zreče Jesenske turistične igre – Srečanje turističnih društev 23. september	Martinovanje na prostem 10. november	Božično-novoletni koncert Društva godbenikov Zreče 25. december

Zeleni * SNOF

Od Pohorja do Bohorja

Obiščite nas na 50. sejmu AGRA v Gornji Radgoni!

AGRA

50

Sobota, 25. avgust–četrtek, 30. avgust 2012

Razvojna agencija Kozjansko, ki je upravljalca LAS »Od Pohorja do Bohorja«, letos že peto leto zapored organizira brezplačno predstavitev lokalnih ponudnikov z območja vseh sedmih občin LAS (Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje in Zreče), da predstavijo svojo ponudbo na 50. Mednarodnem kmetijski-živilskem sejmu v Gornji Radgoni (25.–30. 8. 2012).

Vabljeni na naš promocijsko predstavitevni prostor v hali C3! **Vsak dan – naši lokalni izdelki in storitve blagovne znamke ZELENI SNOF!**

